O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INV. N

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 16 март шанба

Сотувда эркин нархда

№ 55-56 (2883-2884)

Ислом КАРИМОВ:

АҚШга бу галги сафаримиз Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, бозор иқтисодиётига асосланган эркин, демократик ва фуқаролик жамияти барпо этиш, инсон ҳуқуқларини таъминлаш, қисқача айтганда, мамлакатимизни ривожланган давлатлар қаторига чиқариш каби эзгу мақсадларга тезроқ эришишимизга катта ёрдам беради.

Жорж БУШ:

Биз Ўзбекистоннинг қандай салоҳиятга эга эканлигини кўриб турибмиз.

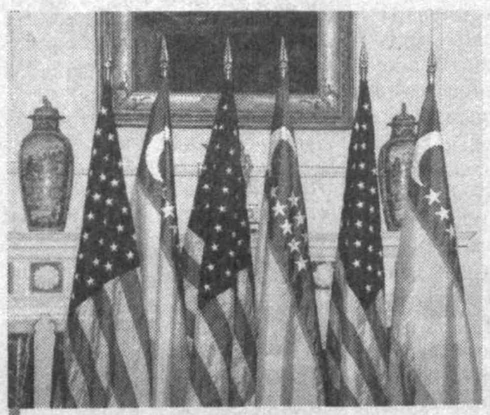

ЎЗБЕКИСТОН ВА АҚШ – СТРАТЕГИК ҲАМКОРЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 11 — 14 март кунлари расмий ташриф билан Америка Қўшма Штатларида бўлди

АҚШ дунёда ҳар томонлама етакчиликни қўлга киритган давлатдир. Ислом Каримовнинг ушбу мамлакатга расмий ташрифига пухта тайёргарлик кўрилди. Бундай қудратли давлатга боришдан олдин аниқ мақсадларни, ташриф муддаосини белгилаб олиш керак. Энди АҚШ сафари ортда қолган экан, ташриф якунларига қандай баҳо бериш мумкин, у Ўзбекистонга қандай фойда келтиради, мамлакатимиз қандай манфаат кўради, деган саволлар пайдо бўлади.

Аввало, Ислом Каримовнинг Жорж Буш билан учрашувига тўхталсак. АҚШ Президенти ўзбекистонлик олий мартабали меҳмонни Оқ уй маъмурияти ва мамлакат ҳукуматининг катта нуфуз ва обрў-эътиборга эга вакиллари қуршовида кутиб олди. Бу учрашувга ҳар томонлама тайёргарлик кўрилганидан, Ўзбекистон делегациясига катта ҳурмат-эътибордан далолат.

АҚШ Президентининг миллий хавфсизлик масалалари бўйича маслаҳатчиси Кондолиза Райс, Пентагон раҳбари Доналд Рамсфелд, давлат котиби Колин Пауэлл ва бошқа расмий кишилар иштирок этган бу учрашувда дастлаб Ўзбекистон раҳбарига Америка халқини энг синовли дамларда дадил қўллаб-қувватлагани учун яна бир карра самимий миннатдорлик билдирилди. Ж. Буш Ўзбекистон қатъият билан аксилтеррор коалициясини қўллаб-қувватлаганини АҚШ ҳукумати ва халқи унутмаслигини, бу миннатдорлик ва эҳтиром келгусида жуда кўп бор намоён бўлишини таъкидлади. У Ислом Каримовни бундан буён АҚШ стратегик шерик сифатида доим Ўзбекистон билан бирдам бўлишига ишонтирди.

Вашингтонда АҚШ ҳукумати бу йил Ўзбекистонга ёрдам тариқасида 160 миллион доллар ажратиши маълум қилинди. Шуни инобатга олган ҳолда ҳамда Жорж Буш ва бошқа расмий кишилар билан мулоқотлар руҳидан англаш мумкинки, АҚШ бундан буён ҳам Ўзбекистондаги ислоҳотларни янада кенг ва фаол қўллаб-қувватлайверади.

Оқ уйдаги учрашувда Марказий Осиёдаги жараёнлар ҳам муҳокама қилинди. Минтақамиздаги иқтисодий интеграцияни ривожлантириш, хавфсизлик масалаларига эътибор қаратилди. Гап шундаки, Афғонистондаги аксилтеррор операцияси якуний босқичига қадам қўйгани билан ҳали хотиржамликка берилиб бўлмайди. Аксинча, энди янада қийин ва мураккаб вазифаларни бажариш керак. Президентимиз АҚШнинг етакчи газета ва журналлари раҳбарлари билан учрашувда таъкидлаганидек, биринчи галда Афғонистонда ҳаётий инфратузилмаларни тиклаш, мамлакатни тинч ҳаётга қайтариш зарур. Афғонистон хориж ёрдами билангина ўз ҳаётини изга солиши мумкин.

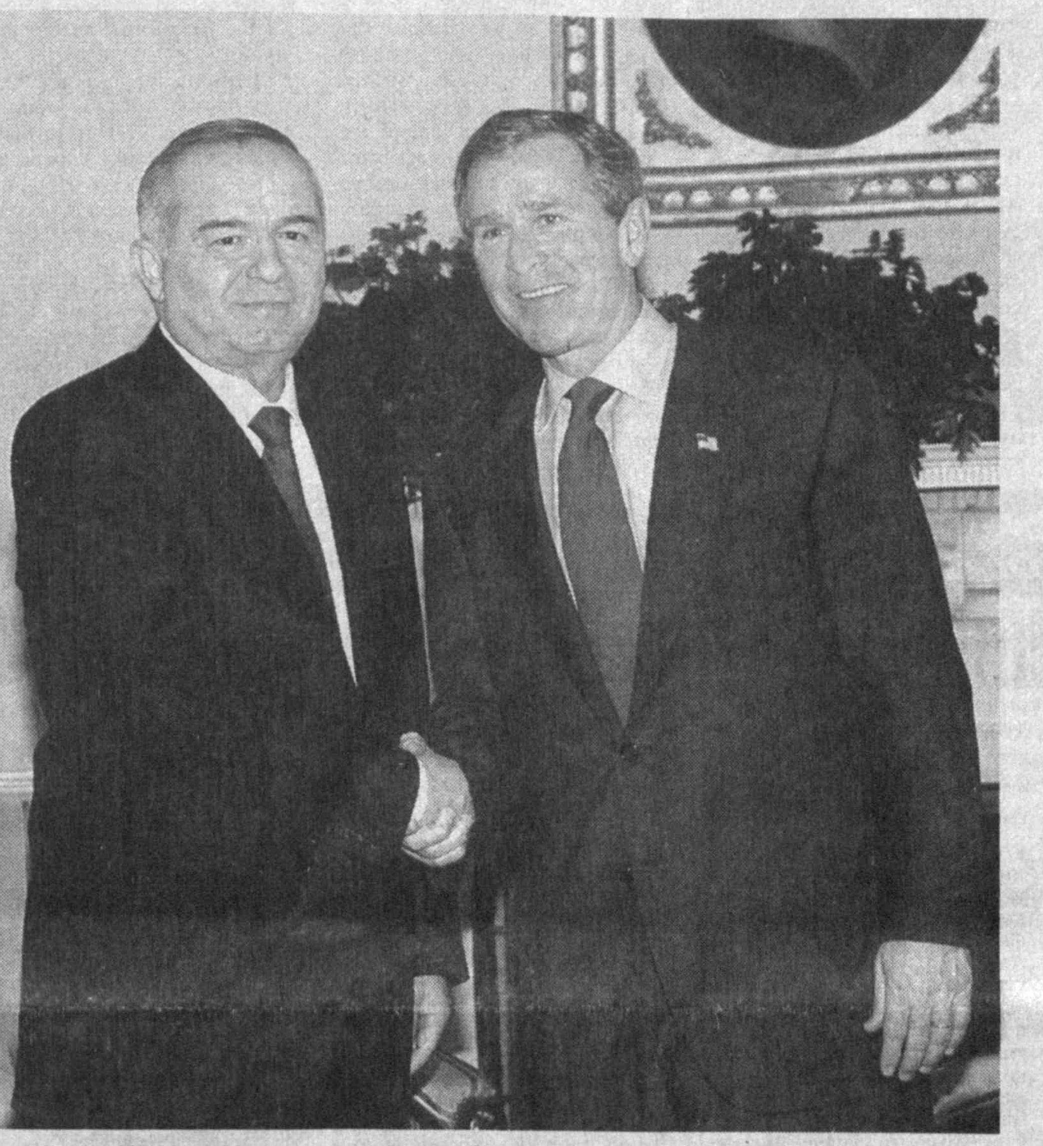

Иккинчидан, «Толибон» ва «Ал-Қоида» жангарилари бутунлай йўқотилгани йўқ. Мамлакатнинг айрим ҳудудларида баъзан майда гуруҳлар халқаро коалицияга қарашли ҳарбийларга қаршилик кўрсатиб тургани сир эмас. Жангариларнинг муайян қисми хорижда, коалициянинг ҳозирча эътибори тушмаган жойларда яшириниб ётган бўлиши эҳтимолдан холи эмас. Улар вақти келиб, яна ўзининг манфур башарасини намоён қилмаслигига, хунрезликлар уюштирмаслигига кафолат йўқ. Шу боис уюшқокликни, ҳамжиҳатликни сусайтирмаслик даркор.

Бошқа бир муаммо Афғонистонда йиғилиб қолган қурол-яроғдир. Ҳозир мамлакатда 10 миллион донадан ортиқ ўқотар қурол бор. Миллий тотувлик энди-энди шаклланаётгани, марказий ҳокимиятнинг кучи ҳали бутун мамлакатни назорат қилишга етмаслиги ҳозирги барқарорликнинг давомийлиги ва мустаҳкамлигига соя солмоқда.

Шу нуқтаи назардан қараганда, Ўзбекистон учун давлат чегарасини мустаҳкамлаш борасида АҚШ билан ҳамкорликни ривожлантириш ғоят муҳимдир. АҚШ томони ҳам халқаро террорчилик, диний экстремизм, уюшган жиноятчилик, наркотик моддалар, қурол-яроғ ва оммавий қирғин қуроллари таркибий қисмларининг контрабандаси долзарб муаммолар эканлигини, уларга қарши курашда Ўзбекистонга ва умуман Марказий Осиёга кўмак бериб, шу орқали дунёдаги барқарорликни мустаҳкамлаш мумкинлигини эътироф этди. Бу борада катта имкониятлар ва бой тажрибага эга АҚШ бизга чегарани мустаҳкамлашда, унинг муҳандислик ва техникавий инфратузилмасини такомиллаштиришда самарали ёрдам кўрсатиши мумкин. Бу хусусда томонларнинг фикри бир жойдан чиқди.

Шу билан бирга, Оқ уйда ҳарбий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорликни янада кенгайтиришга келишиб олинди. Пентагонда Доналд Рамсфелд билан бўлган учрашувда эса бу йил Ўзбекистон қуролли кучлари ислоҳотига кўмаклашиш учун 43 миллион доллар ажратилиши маълум қилинди. Ўтган йили бу рақам 15,5 миллион доллар эди.

Аввалги хабарларда айтилганидек, Президент Ислом Каримов АҚШнинг қишлоқ хўжалиги ва молия вазирлари билан учрашди.

Қишлоқ хўжалиги вазири Энн Венеман хоним билан суҳбат чоғида мазкур соҳада илмий тадқиқотлар ўтказиш ва тажриба алмашиш масалаларига эътибор қаратилди. Меҳнатга лаёқатли аҳолисининг 2,5 фоизигина шу соҳада банд бўлганига қарамай, дунёда пахта, ғалла, гуруч каби зарур маҳсулотлар етиштириш бўйича етакчилик қилаётган, қишлоқ хўжалигида илм-фаннинг энг сўнгги ютуқларини ишга солаётган АҚШ билан бундай ҳамкорликдан Ўзбекистон манфаатдор экани ва катта фойда кўриши тайин.

АҚШда тахминан 22 миллион фермер хўжалиги бор. Битта хўжалик ўртача 190 гектар ерга ишлов беради. Мамлакат чорвачилик ва паррандачиликда ҳам катта ютуқларни қўлга киритган.

Айни вақтда Ўзбекистоннинг АҚШ билан бу соҳадаги ҳамкорлиги PL-480 дастури доирасида қабул қилинган ҳукуматлараро битимларга таянади. PL-480 илмий изланишларга оид дастурларни ижро этиш ва АҚШ қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан тажриба алмашишни молиялаш учун заҳира жамғарма шакллантиришни кўзда тутади. Ўтган йилнинг апрелидан мамлакатимизда ўнта дастур амалга оширила бошлади. Бу йил эса яна ўн тўрттаси кўриб чиқилади. Улар деҳқончилигимизда ҳосилдорликни ошириш, чидамли ва серҳосил навлар яратиш, ер-сув заҳираларидан унумли фойдаланиш билан боғлиқ кўплаб долзарб масалаларни қамраб олган.

Вашингтонда қишлоқ хўжалиги соҳасида ўзаро ҳамкорликка оид ҳужжат имзоланди.

Молия вазири Пол О'Нил билан бўлган учрашув АҚШ томонидан Ўзбекистонга молиявий ва иқтисодий ёрдам кўрсатиш масалаларига бағишланди. АҚШ томони Ўзбекистондаги бозор ислоҳотлари ва демократик жараёнларни қўллаб-қувватлаш учун мамлакатимизга ёрдам бериш зарурлигини қатъий эътироф этади. Жумладан, учрашувда миллий валютамизнинг тўлов қобилиятини ошириш, валюта бозорини эркинлаштириш, бюджетни қўллаб-қувватлаш мақсадида АҚШ вазирлик ва идораларининг имтиёзли дастурлари ва грантлари доирасида молиявий ёрдам ҳажмини кўпайтириш масаласи кўрилди.

Ислом Каримов ва Пол О'Нил Ўзбекистоннинг халқаро ва минтақавий молия муассасалари билан ҳамкорлигини ривожлантириш масалаларини ҳам муҳокама қилди. Албатта, бу масала кўтарилгани бежиз эмас. АҚШ молия вазири Президентнинг асосий иқтисодий маслаҳатчиси, айни вақтда Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Америкааро тараққиёт банки, Осиё тараққиёт банки ва Европа тикланиш ва тараққиёт банкида ўз мамлакати томонидан бошқарувчи ҳисобланади. АҚШнинг нуфузини ҳисобга оладиган бўлсак, эндиликда бу муассасаларда Ўзбекистон манфаатларини қўллаб-қувватловчи ишончли шерикларимиз сони янада кўпайди, дейиш мумкин.

Президент Ислом Каримов АҚШ Конгрессига борганда, уни Вакиллар палатаси раиси Деннис Ҳастр қарши олди. Таъкидламоқ жоизки, АҚШ конгрессменлари барча мамлакатлар президентларига ҳам бундай иззат-икром кўрсатавермайди. Конгрессдаги мулоқот чоғида асосий эътибор Ўзбекистон — АҚШ муносабатларини ривожлантириш масалаларига қаратилди.

Таъкидламоқ керак, Оқ уйнинг Ўзбекистонни қўллаб-қувватлаш борасидаги таклифлари олий қонун чиқарувчи орган томонидан тўла маъқулланмоқда. Ўзбекистон билан ҳамкорлик мамлакат манфаатларига уйғун ва ғоят аҳамиятли эканлиги эътироф этилди. Сенаторлар, конгрессменлар мамлакатимизда амалга оширилаётган буюк ўзгаришлар ҳақида янада тўлиқроқ маълумотга эга бўлди. Ўтган бир неча ой ичида 16 нафар сенатор ва 8 конгрессмен Ўзбекистонга келиб кетди.

Конгрессда Сэм Браунберг, Ҳиллари Клинтон каби нуфузли сенаторлар билан бўлган учрашувда ҳам АҚШ олий қонун чиқарувчи органининг Ўзбекистонга хайрихоҳлиги қатъий таъкидланди. Америкалик қонун чиқарувчилар Ўзбекистон Президентига Америка халқини ва Президентини синовли дамларда қўллаб-қувватлагани учун яна бир бор миннатдорлик билдирди.

(Давоми 2-бетда).

Халқ қалбидаги ҒУРУР

Узоқни кўзлаган сиёсат

Президентимиз АҚШга сафари олдидан журналистлар билан суҳбати чоғида битта масалага алоҳида урғу бердилар. У ҳам бўлса, стратегик шериклик ҳақида эди. Уни Ислом Каримов алоҳида таъкидлади.

Президентимизнинг Америкадаги учрашувларини, хусусан АҚШ Президенти Жорж Буш билан суҳбатини қизиқиб кузатиб бордим. Тўғрисини айтсам, беҳад ғурурландим. Сабаби Ўзбекистонимизнинг мавқеи, нуфузи ана шу ташриф чоғида яққол билинди.

Мен, бир деҳқон Президентимизнинг Америкага сафари, у ердаги мулоқотлар чоғида у кишига кўрсатилаётган иззат-ҳурматдан бошим осмонга етди. «Ўзбекистон бу, Ўзбекистон Президенти бу» дейман ва шундай мартабага Юртбошимизнинг узоқни кўрабилганлиги туфайли эришаётганимизни ич-ичимдан ҳис қиламан.

Абдувоҳид БЕГАЛИЕВ,
Усмон Юсупов туманидаги «Истиқлол» фермер хўжалиги раиси.

БЕВОСИТА МУЛОҚОТ

ҲАММАСИ СОЛИҚ ҲАҚИДА

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газетхонлари билан Давлат солиқ қўмитаси раиси Ботир ХЎЖАЕВнинг телефон орқали суҳбати ана шу мавзуга бағишланди

Солиқ нима? У узоқ тарихга эга жаҳон цивилизациясининг маҳсулидир. Солиқларнинг пайдо бўлиши, аввало, давлатчиликнинг қарор топиши билан боғлиқ. Бунинг сабаби шуки, давлат бор экан, унинг олдида режалаштирилган барча ишларни молиялаштириш масаласи кўндаланг бўлади. Молиялаштириш эса солиқлар орқали йиғилган маблағлар ҳисобига амалга оширилади. Бугунги кунда Президент ва ҳукумат томонидан ўртага қўйилган жамият ҳаётининг барча соҳаларини эркинлаштириш, иқтисодий ислоҳотлар йўлидан олға бориш вазифаларидан келиб чиқиб, солиқ қонунчилигига ўзгартишлар киритилмоқда. Бундай ўзгартишлар ўз навбатида солиқ юкини янада камайтиришга, кичик ва ўрта тадбиркорлик субъектларини солиққа тортиш жараёнларини соддалаштириш, виждонли солиқ тўловчиларни уларнинг хўжалик фаолиятига асоссиз аралашувлардан ҳимоялашни кучайтириш, солиқ тўловчиларга нисбатан қўлланилаган жиноий ва маъмурий жазоларни эркинлаштириш, муҳими, самарали солиқ тизимини шакллантиришга йўналтирилмоқда. Зеро, Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил якунларига бағишланган йиғилишида жорий йилда ҳам солиқ соҳасини ислоҳ этиш борасидаги ишлар давом эттирилиши таъкидланди.

(Давоми 3-бетда).

Консерватория:

Бир кошона, истеъдодга қанот бергай...

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Тошкент давлат консерваториясининг янги биносига ҳайрат ила тикилган ёшларнинг нигоҳларида мамнунлик мужассам бу кун. «Биз... фарзандларимизга билим ва касб чўққиларини забт этиш учун қанот беришимиз керак», дея таъкидлаган эди Юртбошимиз. Бу билим даргоҳида таълим олаётган бугунги ёшларга санъат кошонаси юксак парвозлар учун қанот бағишласа, ажаб эмас...

Тиббий хизмат:

Дардингизга малҳам бўлгай улар

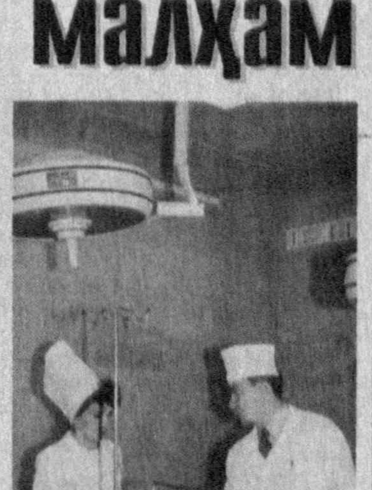

Ўтган йили худди шу кезлари — Наврўз байрами арафасида Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли 1-клиник шифохона негизида республика шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш илмий марказининг дастлабки босқич бўлимлари очилган эди. Бунга сабаб 1998 йилнинг ноябрь ойида Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастури тўғрисида»ги Фармонида Республика шошилинч тиббий ёрдам маркази ҳамда унинг Нукус шаҳри ва вилоят марказларидаги филиалларини ташкил этиш билан боғлиқ алоҳида банднинг мавжудлиги бўлди. Ўшанда олиб борилган қурилиш-таъмирлаш ишлари натижасида асосан жарроҳлик корпуси, куйганлар-заҳарланганлар бўлими ҳамда операция блоклари иш бошлаганди. Бу йил эса байрам арафасида беморларни қабул қилиш, ташхис қўйиш ҳамда терапия бўлимлари очилади.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ВА АҚШ — СТРАТЕГИК ҲАМКОРЛАР

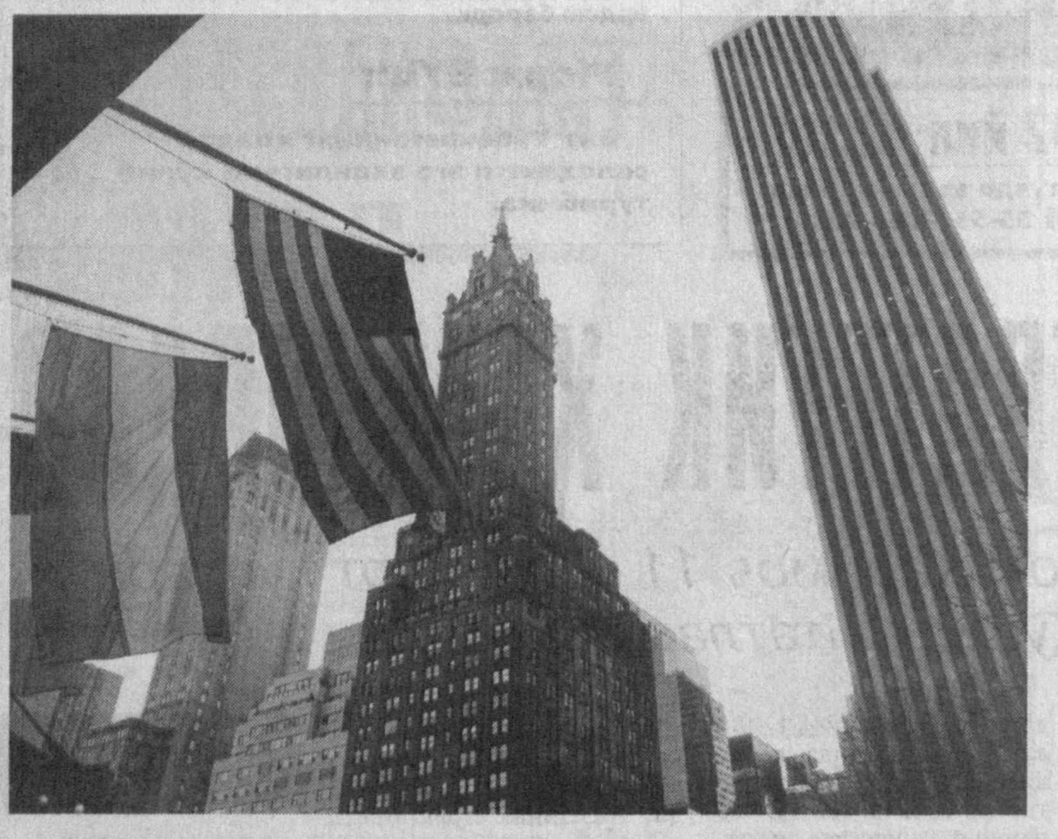

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ислом Каримов Сенат аъзоларининг катта қисми ўтирган залга кириб борганида, сенаторлар ўринларидан туриб узоқ олқишладилар. Сенаторлар сўнгги пайтда Конгресснинг Ўзбекистонга муносабати кескин ўзгарганини таъкидлади.

Зеро, аксилтеррор коалициясини биринчилар қаторида қўллаб-қувватлаган Ўзбекистон террорни йўқ қилиб, минтақавий хавфсизликни таъминлаш истаги билан чекланиб қолмайди, мамлакатимиз демократия ва эркинлик билан боғлиқ қадриятларни ҳам ҳимоя қиляпти.

Шундай қилиб, ташриф самарали кечди, дейиш учун асос етарли.

Расмий доиралар вакиллари билан учрашувлар очиқ ва ғоят самимий руҳда ўтди. Оқ уйда, Конгрессда, Давлат департаментида, Пентагонда АҚШ томонининг юксак ҳурмат-эътибори кўзга яққол ташланиб турди. Бундан ташқари, АҚШ жамоат ва ноҳукумат ташкилотлари халқаро терророга қарши курашга қўшган улкан ҳиссаси учун Ислом Каримовни «Халқаро миқёсдаги буюк давлат арбоби» мукофоти билан тақдирлади. Мукофотни АҚШнинг таниқли давлат ва жамоат арбоби Генри Киссенжер топширди.

Шунингдек, Ўзбекистон — Америка савдо палатаси уюштирган қабул маросимида америкалик ишбилармонлар Ўзбекистоннинг иқтисодий салоҳияти катта эканлигини, ўзаро шериклик кўлами кенгайишида Ислом Каримовнинг оқилона сиёсати муҳим ўрин тутаётганини таъкидлади. Барча Ўзбекистон билан ҳамкорликни янада ривожлантириш истагини намоён этди.

Шундай қилиб, Ўзбекистон АҚШдек қудратли давлат билан стратегик шерик бўлди. Унинг нечоғли куч-қудратга эга эканлигига узоқ тўхталиш шарт эмас. Бир-икки иқтисодий кўрсаткични мисол келтириш кифоя. АҚШда ялпи ички маҳсулот ҳажми тахминан 10 триллион долларни ташкил қилади.

Мамлакат савдо вазирлигининг Иқтисодий таҳлил бюроси ҳисоботида ёзилишича, АҚШнинг олтин заҳираси бутун дунёдаги заҳиранинг 30 фоизини ташкил этади. Мамлакат саноатнинг деярли барча соҳалари бўйича дунёда етакчи ўринга чиққан. АҚШда 11 мингдан зиёд банк бор. Ҳозирги кунда, бу мамлакат дунё сиёсий ва иқтисодий ҳаётида «об-ҳавони белгилайди», десак асло хато бўлмайди. Демак, биз нафақат янги стратегик шерик орттирдик, балки унга ҳамкор ё иттифоқчи бўлган бошқа давлатларнинг назарини ҳам ўзимизга янгидан қаратдик. АҚШ Ўзбекистонни ўзининг стратегик шериги деб эълон қилар экан, кўп давлатлар, шунингдек, нуфузли халқаро ва минтақавий тузилмалар ҳам, Ўзбекистонга муносабатини ўзгартирмай қолмайди — ҳамкорликни, эътиборни кучайтиради. Яна бир муҳим томони шуки, мамлакатимизга ғараз кўзи билан қарайдиган кучлар ҳам энди ўйлаб иш кўришга мажбур.

Ташриф мобайнида Ўзбекистон билан АҚШ ўртасида Ўзаро шериклик ва ҳамкорлик асослари тўғрисидаги декларация, шунингдек, илмий-техникавий тадқиқотлар, ядровий материаллар ва технологиялар тарқалишининг олдини олишда ҳамкорлик, молия соҳаларига оид қатор ҳужжат имзоланди. Улар орасида айниқса мазкур декларация ғоят муҳимдир. Сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий, ҳарбий ва ҳарбий-техникавий соҳаларда, хавфсизлик борасидаги ҳамкорликни назарда тутувчи бу ҳужжат стратегик шерикликнинг тамойилларини расман белгилаб берди. Томонлар хавфсизликка таҳдид соладиган ҳар қандай трансмиллий хавф-хатарга қарши биргаликда курашади. Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги ҳамкорлик қамрови кенгайиб, бутун ижтимоий соҳани, жумладан, таълим, соғлиқни сақлаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, асосий ва ижтимоий фанлар, юқори технологияларга оид масалаларни ўз ичига олади. Декларацияда АҚШ томони Ўзбекистондаги иқтисодий ислоҳотларни қўллаб-қувватлаш мақсадида мамлакатимизнинг узоқ муддатли манфаатларига хизмат қиладиган техникавий ёрдам дастурларини амалга оширишни, Америкадаги банк ва компанияларни жалб қилишни таъкидлади.

Ислом Каримов Вашингтонда Жаҳон банки раҳбари Жеймс Вулфенсон, «Ньюмонт майнинг» компанияси президенти ва ижрочи директори Уэйн Мёрди билан учрашди. Мазкур учрашувларда қўшма лойиҳалар ижроси, янгиларини ишлаб чиқиш масалалари муҳокама қилинди.

Нью-Йоркда эса Президентимизнинг шаҳар ҳокими Майкл Блумберг билан учрашуви бўлди. Мазкур шаҳар АҚШнинг энг йирик молиявий маркази бўлиб, унда йирик банклар, етакчи компания ва фирмаларнинг қароргоҳлари жойлашган. Нью-Йорк биржаси жаҳон бозори конъюнктурасини белгилайдиган жуда катта муассасадир. Пахта, қаҳва, шакар, металлар каби ўта зарур маҳсулотларнинг нархи Нью-Йорк биржасидаги олди-сотдига бевосита боғлиқ.

Ислом Каримов ҳоким билан учрашуви чоғида Нью-Йорк катта иқтисодий салоҳиятга эга эканлигини таъкидлади. М. Блумберг маҳаллий ишбилармонларнинг эътиборини кўпроқ жалб этиш орқали Нью-Йорк Ўзбекистон — АҚШ иқтисодий ҳамкорлиги ривожига салмоқли ҳисса қўшишини айтди.

Ислом Каримов Жаҳон савдо маркази харобаларини бориб кўрди. Мамлакатимиз раҳбари бу ерда ўтган йили 11 сентябрда содир этилган мудҳиш террорчилик ҳаракатининг қурбонлари хотирасига гулчамбар қўйди. Американликларнинг иродаси бутун дунё аҳлини ҳайратга солганини таъкидлади. М. Блумберг Президентга АҚШни, у билан иттифоқликда терророга қарши тузилган халқаро коалицияни қўллаб-қувватлагани учун миннатдорлик билдирди ва бундай қатъиятни, айниқса, нью-йорикликлар юксак қадрлашини таъкидлади.

Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистон АҚШ билан стратегик шерик бўлди ва шу билан ўзининг тинчлиги ва тараққиётининг кафолатини янада мустаҳкамлади. Ташриф давомида Ўзбекистон делегациясига кўрсатилган ҳурмат-эҳтиром мамлакатларимизнинг бир-бирига ишончи мустаҳкам ва бардавом эканлигини кўрсатди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири,
Тошкент — Вашингтон — Нью-Йорк — Тошкент.
Абдувоҳид ТЎРАЕВ ва Фарҳод ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар.

Халқ қалбидаги
ҒУРУР

Насиб этса биз ҳам улардай бўламиз

Юртбошимиз уммон ортига ҳар гал сафар уюштирганда беихтиёр ёдимга сеҳрли диёр Американи буюк бобомиз Берунийнинг ақл-машъали билан илк бора кашф этилганлиги тўғрисидаги тарихий ҳақиқат ёдимга тушаверади. Роса минг йил аввал ихтиёр этилган хаёлот кўприкини Юртбошимиз ҳақиқатга айлантирдилар.

Ҳозир биз деҳқонларнинг куни туққан дамлар. Ерга барака уруғи қадаляпти. Шундай бўлишига қарамай ортиқ ҳар куни ойнаи жаҳонда «Ахборот» дастурини кутаман. Ахир, бугун биз деҳқонлар, фермерлар ҳам мустақил юртимизнинг фаол фуқароси сифатида хоҳ мамлакат ичкарисида бўлсин, хоҳ ташқида бўлсин, ҳамма воқеаларга ўзимизни дахлдор деб ҳисоблаймиз. Айниқса, Юртбошимиз музокараларининг аввалида АҚШнинг қишлоқ хўжалик ишлари вазири билан биз, фермерларнинг ташвиши, муаммоларини муҳокама қилишганидан хурсанд бўлиб кетдим. Насиб этса биз ҳам юртбошимизнинг ташрифи, қўллаб-қувватлаши билан яқин йилларда америкалик фермерлар даражасига кўтарилишимизга астойдил ишонамиз.

Ҳурматилло ҲАКИМОВ,
Қува туманидаги «Оқолтин» фермер хўжалиги раҳбари.

Адлия вазирлигида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида СПС Котибияти билан ҳамкорликда тузилган "Ўзбекистон Республикаси ва Европа ҳамжамиятлари ҳамда уларнинг аъзо давлатлари ўртасида шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Битимни амалга оширишга кўмаклашиш" лойиҳасининг тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Учрашув давомида лойиҳа мақсадлари ва услубияти, хусусан, лойиҳанинг учта муҳим таркибий қисми, яъни қонунчиликни мувофиқлаштириш, савдо сиёсатини эркинлаштириш ва маъмурий-ҳуқуқий соҳадаги ислоҳотлар муҳокама этилди. Бундан ташқари, мазкур лойиҳада нодавлат ва бошқа ташкилотларнинг кенг иштирок этиши масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Тадбирда хорижий экспертлар, Адлия вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар вакиллари иштирок этди ҳамда маъруза қилди.

(ЎзА).

Олий Мажлисда

Халқ ишончи — давлат таянчи

Яқинда бўлиб ўтган умумхалқ референдуми мамлакатимиз ҳаётида муҳим ижтимоий-сиёсий воқеа бўлди. У айтиш мумкинки, мустақиллик даврида амалга оширилган ва изчил давом этаётган кенг миқёсли ислоҳотларнинг янги даврини бошлаб берди. Жамиятни эркинлаштириш ва демократик тамойилларни чуқурлаштиришнинг ўзига хос имкониятларини янада кенгайтирди.

Айни пайтда референдум сабоқлари, унинг ижтимоий, сиёсий, маънавий ва ҳуқуқий аҳамияти кенг жамоатчилик томонидан ўрганилмоқда. Илмий тадқиқот муассасалари, ўқув юртлари олимлар ва мутахассислар томонидан чуқур таҳлил этилмоқда.

Олий Мажлиснинг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси Ўзбекистон Жаҳон тиллари университети Халқаро журналистика факультети билан ҳамкорликда ўтказилган «Халқ ишончи — давлат таянчи» мавзуидаги илмий-амалий конференцияда ана шу масала ҳар томонлама ўрганилди. Факультет олимлари, мутахассислари, ижтимоий-гуманитар фан ўқитувчилари ва иқтидорли талабалар алоҳида-алоҳида мавзуларда маърузалар қилишди.

Умуман олганда, жамиятда юз бераётган жиддий янгиланишлар моҳиятини ўрганиш, уни илмий ва назарий жиҳатдан таҳлил этиш ижтимоий фанларнинг муҳим вазифаси. Ана шу нуқтаи назардан ҳуқуқий демократик давлатни барпо этиш адолатли, инсонпарвар фуқаролик жамиятини шакллантиришда муҳим босқич бўлган референдум натижаларини сиёсий, ҳуқуқий, маънавий, ижтимоий, фалсафий ва мантиқий ўрганиш катта аҳамиятга эга.

Конференцияда халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаи сифатида унинг жамиятни бошқариш ва ижтимоий-сиёсий жараёнларда фаол иштироки, халқ ва давлат муштараклиги, фуқаролар орзу-умидлари ва давлат сиёсатининг уйғунлиги масалалари атрофлича таҳлил этилди.

Референдумнинг сиёсий, маънавий ва ижтимоий аҳамияти, умумхалқ муҳокамасининг конституциявий асослари, жамиятни бошқаришда ёшларнинг иштироки, ёшлар фаоллигини ошириш, уларнинг миллий истиқлол ғояларини ҳаётга татбиқ этишдаги иштирокини таъминлаш масалалари, бу борадаги тажрибалар ва муаммолар илмий-назарий жиҳатдан таҳлил этилди. Амалий таклифлар ўртага ташланди.

Референдумнинг жамиятни тубдан ислоҳ қилишдаги ўрни ва аҳамияти, унга умумхалқ муносабати, ҳуқуқий ахборот сиёсий онгини оширишдаги таъсири ҳақидаги тезисли хулосалар билдирилди.

Ўз мухбиримиз.

Қарорлар ижросига бағишланди

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси бошқаруви йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, туманлар ва шаҳарлар хотин-қизлар қўмиталари раислари, давлат ва нодавлат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Бош вазир ўринбосари, республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Д.Ғуломова бошқарган ушбу йиғилишда Вазирлар Маҳкамасининг "Аёллар ва ўсиб келаётган авлод соғлиғини мустаҳкамлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ҳамда "Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлаш 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорларининг ижросини таъминлашга қаратилган масалалар муҳокама этилди.

Таъкидланганидек, бу борада муайян ишлар олиб борилаётир. Жумладан, туғиш ёшидаги аёлларнинг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, ёшлар ва аҳолининг тиббий маданиятини ошириш, соғлом болалар туғилиши ва уларни тарбиялашни яхшилаш ҳамда аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлаш, оилаларга нафақалар белгилашда ижтимоий адолатни таъминлаш борасидаги чора-тадбирлар изчил амалга оширилмоқда.

(ЎзА).

Дардингизга малҳам бўлгай улар

(Давоми. Боши 1-бетда).

Дарвозадан кираверишда янги тикланган бир қаватли бинога кўзингиз тушади. Тасаввурингизга келтиринг-а: «Ю» ҳарфи шаклида қурилган бино — қабулхона бўлиб у аввало жаҳон андозаларига мос тарзда бунёд этилгани билан эътиборни тортади. Тиббиётнинг ҳар бир йўналиши бўйича алоҳида мутахассислар хоналари, зарур бўлса қабулхонанинг ўзидаёқ жарроҳлик юмушларини бажариш мумкин бўлган операция зали ҳам мавжуд. Қабулхонани ўртасидаги оғир беморларга биринчи ёрдам кўрсатиш учун мўлжалланган палаталарнинг икки тарафини айланиб ўтсангиз, узун йўлакка чиқасиз. Ўнгдан ҳам, чапдан ҳам беш қаватли бинога кўтарилишингиз мумкин. Диагностик лабораторияни, қон билан таъминлайдиган бўлим, дорихонагача шу ерда жамланган. Бундай қулайликлар ҳар бир беморга тезкорлик билан, малакали тиббий хизмат кўрсатишга йўналтирилган.

Эндиликда марказда қурилиш-таъмирлаш ишларининг учинчи босқичини педиатрия бўлимида амалга оширишга киришилган. Шунга қарамасдан бугунги кунда бу ерда 760 ўринли жой мавжуд бўлиб, уч минг нафарга яқин тиббий ходимлар меҳнат қилишади.

— Шошилинч тиббий хизмат ўз номи билан бу ерда ишлаётган ҳар бир шифокордан тезкорликни, пухта билимни, айни пайтда тез ёрдам кўрсатиш зарурлигини англатади, — дейди марказнинг Бош директори, тиббиёт фанлари доктори, профессор Абдуҳаким Хожибоев. — Бугунги кунда марказнинг вилоятларда 12 та бўлими ҳамда туман марказий шифохоналарида 171 та, таъбир жоиз бўлса, филиаллари бор. Уларнинг деярли ҳаммаси таъмирдан чиқарилди. Испания кредити орқали Германиядан келтирилган 7 миллион долларлик энг замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланяпти. Яқинда Япония гранти бўйича ҳам анча шундай жиҳозларни қабул қилиб оламиз.

Бош шифокорнинг тушунтиришича, Республика Президентимизнинг Фармонидан сўнг шундай марказнинг ташкил бўлиши беморларни дарддан фориғ этишда ягона, узвий давомли тизимини яратишни тақозо этади. Жаҳон соғлиқни сақлаш тизимига кўра, марказда турли касалликларни даволашнинг илмий йўллари, усуллари ишлаб чиқилади. Улар бўлим, филиалларда амалиётга татбиқ этилади. Марказга «илмий» деган сифат берилгани ҳам шундан. Энг муҳими, беморларга давлат томонидан кафолатланган бепул тиббий ёрдам кўрсатилади. Соғлиқни сақлаш вазирлигининг сайъ-ҳаракатлари билан беминнат кўмак тариқасида келтирилаётган ҳаётий зарур, бирламчи дори-дармонлар билан таъминланади. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Ҳамдўстлик давлатларининг ҳеч бирортасида инсон ҳаётини сақлашга

бундай тизим мавжуд эмас экан.

Марказда бугунги кунда ёш, малакали мутахассислар кўпчиликни ташкил этади. Вазирликнинг алоҳида қарори билан улар бу ерга танлов асосида ишга олинади. Тиббиёт ходимлари ҳар йили аттестациядан ўтказиб турилади. Шунингдек, Москва, Санкт-Петербург ҳамда Американинг Атланта шаҳарлари билан илмий алоқа, ҳамкорликда бўлган марказ мутахассислари малака ошириш, тажриба алмашиш мақсадида тез-тез бориб-келиб туришади.

Яқинда газетхон Гулсара Иброҳимова таҳририятимизга ўз дилидаги истаклари битилган мактубини олиб келди. Муаллиф ич икки бармоқли ичакдаги яра очилиб, оғир аҳволда марказга мурожаат қилганини ёзган экан. «Юртбошимиз ташаббуси билан бунёд этилаётган бу марказнинг шифокорлари, ҳамширалари ҳар қанча илиқ ва самимий дил истакларини билдирсам-да, камдек, — деб ёзади Гулсарахон. — Айниқса, жарроҳлик бўлимининг узун ва озода йўлакларида юрар эканман, беморларнинг мен каби фақат миннатдор боқишларининг гувоҳи бўлдим. Бу миннатдорлик, аввало, юрт эгасидан, қолаверса бу ердаги тиббиёт ходимларининг хушмуомалалиги билан, муҳими, бирон дори, ҳатто шприцга ҳам зориктирмай бепул даволанишларидан деб биламан».

Очиғи, марказнинг жарроҳлик ҳамда қайта ҳаёт бахш этиш — реанимация бўлимида бўлганимда тиббиёт фанлари номзоди Ориф Нодирхонов билан суҳбатлашганимизда бунинг гувоҳи бўлдик.

— Ҳозирги кунда бўлимларимиз Испания ва Япония давлатларидан келтирилаётган энг замонавий тиббий асбоб-ускуналари билан жиҳозланмоқда, — дейди Ориф ака. — Булар юксак технологияли сунъий нафас олиш аппаратлари («Энита», «Савина», «Юлиан», «Суда»), вакуум сўрғичлар, мониторлар бўлиб, улар бемор ҳаётий кўрсаткичларини — тана ҳарорати, қон босими, нафас олиш ва юрак фаолиятини, қонда кислород миқдорини экран орқали кузатувчи («Датекс—Омеда» ва «Артема») аппаратлардир. Бу эса бемор организмида юз бераётган патологик ҳолатни тезкор аниқлаб, ҳар томонлама самарали даволашга замин яратади. Марказ фаолият бошлаганидан бери биз 1600 дан зиёд беморларга хизмат кўрсатдик.

Дарҳақиқат, ўт пуфаги олинганига икки кун бўлган жиззахлик бемор Эргаш Ғайбуллаев бу ерда барча шифокорларнинг марказ томонидан берилганини, шарт-шароитнинг яхшилигини гапирди. Бунга ишонмасангиз, касал бўлмангу, марказга бир келиб кўринг, ишонасиз. Бу шундай даргоҳки, унинг дармонларидан дардингизга малҳам бўлишади...

Умида ФАЙЗИЕВА,
Нуъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ (суратлар), «Халқ сўзи» мухбирлари.

Яхшидир аччиқ ҳақиқат

Қува туманининг Мингчинор, Бегат қишлоқлари билан Қувасой шаҳри ҳудудига кирувчи Кўчкорчи, Валик, Сўфон қишлоқларини Арсиф адирлари ажратиб туради. Бу қишлоқлар водийда ўзига хос ном чиқарган — довруқли. Одамларининг меҳнаткашликлари ҳақида гап йўқ. Қуванинг дунёга машҳур анорларининг энг сараси Бегат, Мингчинорда битади, қувасойликлар етиштирган олма-ю, ноклар водий бозорларининг энг олди...

Афсуски, бу икки манзилда матбуот нашрларини тарқатиш, обуна, тарғибот масалаларига муносабат тамоман ўзгача экан.

«Фарғона почтаси» ҳиссадорлик жамиятининг Қува филиалига қарашли Мингчинор бўлими ҳудудлари 10 мингдан зиёд хонадон, 50 га яқин корхона, ташкилот, муассасаларга хизмат қилади. 1600 дан зиёд пенсионерларнинг кундини олиш Тожали Бурҳонов етакчилик қилаётган 4 кишидан иборат катта мақсадли кичик жамоанинг зиммасида.

— Тошкентда нашр этилаётган, Фарғонада босилаётган кундалик оммавий ахборот воситалари ками билан куннинг иккинчи ярмида бўлимимизга етиб келади, — дейди Т.Бурҳонов. — Тушдан кейин 3 та почтальон-хабарчининг юмуши қизийди. Ўша куниёқ газета ва журналлар, хабарнома ва нафақалар мижозларга етказиб берилади.

— Қишлоқлардаги барча

Обуначига ўгай кўз билан

обуналарни ўзимиз уюштирганмиз, — дея суҳбатга қўшилади кекса хабарчи Тўланбой ака Эргашев. — Кўпчилик обуна бўлаётиб битта шарт қўйишган: обунани ўз вақтида олсак ёзиламиз, деб. Биз уларга талаблари ўрнини эканлигини, нашрларни босмадан чиққан кунёқ етказиб беришни вазифамиз эканлигини бот-бот такрорлаймиз. Ҳозирга вазифамизни уддалаяпмиз. Ахир келгуси йили учун ҳам обуна қилиш бизнинг зиммамизда. Баъзан тунда ҳам мижозларга берган сўзимни бажариш учун велосипед миниб, қишлоқ кезишдан чарчамайман. Ҳар куни камида 15-16 километр йўл босаман.

Тўланбой ака салкам 30 йилдан бери ихлос қўйган касбини эъзозлаб келаяпти. У шогирдлари Сойибжон Раҳмидинов, Зикриё Аҳрозиевлар билан бирга бўлим тасаррувидаги 9 та қишлоққа беминнат хизмат кўрсатишяпти. Тўланбой — хабарчининг (уни қишлоқда шу ном билан аташади) саъй-ҳаракати билан бўлим биносининг энг кўзга кўринарли жойига ким, қайси оила қандай нашрларга обуна бўлганлиги чиройли қилиб ёзиб, илиб қўйилган.

Қирнинг бу тарафида, Қувасой томонларда эса тамомила бошқача манзара. Сўфон қишлоғига ташриф буюрганимизда почта бўлими эшигига тушлик тугамасдан қулф урилибди. Мутасадди Валижон Саидовнинг айни мижозларни, шаҳардан келадиган почтани қабул қилиб оладиган вақтда қайга кетганлигини ҳеч ким билмайди. Бўлим биносида битта том остига жойлашган чойхона мутасаддиси ҳам елка қисади:

— Ҳайронман, Қувасойдан келадиган почта машинасини ҳам кутмай кетиб қолибди.

— Машина келса кутиб турадими?

— Билмадим, қайтиб кетаверса керак.

Қисқадан қисса шуки, 10 километр масофадан келган машина қайтиб кетади. Албатта, машина билан кундалик газеталар, журналлар, хабарномалар, нафақа пуллари ҳам қайтиб кетади. Улар энди қачон эгасига бориб етади бу Валижон Саидовнинг виждонига ҳавола.

Қувасой филиалининг Кўчкорчи бўлимидаги аҳвол бундан-да ўлда-жўлда. Бўлим бошлиғи вазифасини бажариб турган, асли касби ҳамшира бўлган Мамлакатхон Жалолова бўлим ишлари тугул, зиммасидаги вазифаларни ҳам дурустроқ билмайди. Бўлим бўйича ким, қайси ташкилот қандай нашрларга обуна бўлганлигини сўраганимизда олдимизга беш-олтита олди-қочди нашрларни сейфдан олиб ташлаб қўйди. Саволимизни янада тушунтирибоқ сўраганимиздан сўнг сейфни у ёқ, бу ёғини кавлаб бир тутам тўлов хабарномаларини олди.

Савол-жавобдан шу нарса аён бўлдики, бўлим хизмат кўрсатаётган 5 та қишлоқдаги 5300 аҳоли, 50 дан зиёд ташкилот, корхона, фирмаларнинг биронтаси ҳам на марказий, на вилоят, ҳатто шаҳар ҳокимлигининг «Дўстлик байроғи» газетасига обуна бўлмаган.

Бўлимдаги ишлардан ҳафсаламиз пир бўлиб, у билан бир девор Кўчкорчи қишлоқ фуқаролар йиғини идорасига кирдик. Бу ерда ҳам сокинлик. Иккинчи йиғинда, маблағ йўқлигини баҳона қилиб йиғинларда биронта ҳам матбуот нашрига обуна уюштирилмаган. Янги раис М.Абдуллаевнинг эса парвойи палак:

— Ҳамид Олимжон номли жамоа хўжалиги раҳбарларига обуна масаласини айтсак қовоқларидан қор ёғади. Фуқаролар йиғинида эса болалар нафақасидан ташқари бошқа маблағ йўқ.

Президент фармонлари, Вазирлар Маҳкамаси, қарорларни, бошқа ҳужжатларни оммага қандай қилиб етказасизлар?

— Шаҳар ҳокимлиги етказиб бергунича кутиб тураверамиз?

Мана, 5 мингдан зиёд аҳолига сардорлик қилаётган раиснинг жавоби. У киши ҳатто Вазирлар Маҳкамасининг «Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашнинг 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастури»да қишлоқ жойларда ишлайдиган ўқитувчиларнинг ахборот билан таъминланишини яхшилаш учун маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига обуна уюштириш тўғрисида қарори мавжудлигини ҳам билмас экан.

Бу ноҳуш суҳбатлар, воқеалардан дилимиз хуфтон бўлиб Кўчкорчи қишлоғидан қайтаётиб қўлида газета ушлаган опахонни суҳбатга тортдик. Ўзини Кўприкбоши қишлоғидаги 26-мактабнинг биология фани ўқитувчиси Муҳаббатхон Ёқубова деб таништирган опахон бу йил фақат «Оила ва жамият» газетасига, хонадон манзилига эмас, мактабга обуна бўлганлигини айтиб қолди. «Нега?» деган саволимизга жуда ўринли, гўё Кўчкорчи алоқа бўлимининг иш фаолиятига баҳо берганидай жавоб берди:

— Илгарилари уй манзилимга обуна бўлар эдим. Ўтган йили газетанинг битта сонини олсам, иккита-учта сонлари қаёққадир ғойиб бўларди. Бунинг устига бир-икки кун кечикиб келарди. Шунинг учун энди мактаб манзилига обуна бўлдим. Ҳар қалай ўша куни бўлмаса ҳам, эртасига олиб турибман. Лекин журналлар барибир кечикяпти. Масалан, «Синфдош», «Ғунча» журналларининг январь ойи сони энди қўлимизга тегди.

Ҳа, обуначи — мижознинг баҳосидан ўринли баҳо бўлмаса керак!

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲАММАСИ СОЛИҚ ҲАҚИДА

БЕВОСИТА МУЛОҚОТ

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газетхонлари билан Давлат солиқ қўмитаси раиси Ботир ХЎЖАЕВнинг телефон орқали суҳбати ана шу мавзуга бағишланди

(Давоми. Боши 1-бетда).

Табиий савол туғилади: хўш, амалда бўлган солиқ ва тўловлар тизимига одамларнинг муносабати қандай? Улар солиқ ва тўловларнинг мазмун-моҳияти, аҳамияти ва муҳими, зарурлигини англаб етганларми? Ҳа, кишиларнинг уларга қизиқиши катта, зарурлигини ҳам яхши биладилар. Шу мақсадда "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталари таҳририяти томонидан ҳамкорликда уюштирилган Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси раиси Ботир Хўжаев билан бевосита мулоқот буни яна бир карра тасдиқлади. Эътиборлиси шуки, у айни ҳукумат йиғилишида кўтарилган солиқ масаласига оид савол билан бошланди.

Хусусан, самарқандлик Шоҳида НИЁЗМАТОВА биринчи бўлиб шундай савол берди:

— Салом,Ботир Асадуллаевич! Турмуш ўртоғим иккаламиз тадбиркормиз. Давлатимиз раҳбарининг ҳар бир чиқишини диққат билан кузатиб борамиз. Яқинда у киши: "Биз бундан буён ҳам солиқлар миқдорини камайтириш сиёсатини изчиллик билан олиб боришимиз керак. Муҳими, солиқлар асосли, барқарор, мослашувчан бўлиши, корхоналарнинг тадбиркорлиги ва ташаббускорлигини ҳар томонлама рағбатлантириши лозим", деб айтдилар. Бу борада қандай ишлар олиб борилаяпти?

— Шу саволни берганингиз учун раҳмат. Солиқлар миқдорини камайтириш хусусида шуни айтиш мумкинки, амалга оширилган иқтисодий ислоҳотларнинг натижаларидан бири солиқлар бўйича тушумларнинг ялпи ички маҳсулотдаги улушининг камайтирилгани бўлди. Эндиликда бу тенденцияни нафақат сақлаб қолиш, балки уни янада жадалроқ суръатларда ривожлантиришимиз зарур. Бу борада даромаддан, биринчи навбатда, юридик шахсларникидан, солиқларни камайтириш кўзда тутилмоқда.

Имтиёзлар ҳақида ҳам икки оғиз сўз. Ишлаб чиқариш корхоналари, шу жумладан, болалар учун товарлар ишлаб чиқарувчи корхоналарга, қишлоқ ҳудудида жойлашган ишлаб чиқариш корхоналарига, маҳаллий хомашёдан фойдаланувчи, чет эл инвестициясига эга корхоналарга берилган имтиёзлар солиқларнинг рағбатлантирувчи ролига далил бўла олади. Айниқса, солиқлар орқали иқтисодий фаолият турининг рағбатлантирилишини экспорт учун маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналарга берилган имтиёзлар мисолида кўришимиз мумкин. 2002 йил 1 январдан бошлаб экспортга маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналар учун умумий сотиш ҳажмида эркин алмаштириладиган валютадан ўзи ишлаб чиқарган товарлар (ишлар, хизматлар) улушидан келиб чиққан ҳолда, даромадларни солиққа тортишнинг регрессив шкаласи киритилди, яъни умумий сотиш ҳажмида экспорт улуши 15 фоиздан 30 фоизгача миқдорда бўлганида — белгиланган ставка 30 фоизга камайтирилди ва 30 фоиз ва ундан кўпроқ фоиз бўлганида — даромад (фойда) солиғи ставкаси икки баравар озайтирилди. Бундан ташқари, бундай корхоналар мол-мулк солиғини умумий сотиш ҳажмида эркин алмаштириладиган валютада ўзи ишлаб чиқарган товарлар (ишлар, хизматлар) улушидан келиб чиққан регрессив шкала бўйича тўлайдилар.

Нукус шаҳридаги "Маркет-Р" фирмасидан Рашид ГИСМАТУЛЛИН:

— Асосий фаолиятимиз ишлаб чиқариш, лекин савдо ва воситачилик билан ҳам шуғулланамиз. Шу боис алоҳида солиқ тўлаймиз. Бунда ҳомийлик ёрдамини қандай ажратиш мумкин?

— Ҳомийлик ёрдами бошқа даромад сифатида кўрсатилади ва солиққа тортишда фаолиятнинг ҳар бир туридан олинган даромадга мутаносиб равишда бўлинади.

"Ўзбекэнерготаъмир" очиқ акционерлик жамияти бош ҳисобчиси Н.МОРДВИНКИНА:

— Давлат солиқ қўмитасининг жойлардаги хўжалик судларида ҳали берилмаган иш ҳақидан Пенсия жамғармасига тўловлар бўйича қарзни ундириш юзасидан иш қўзғатиши қонунга тўғри келадими?

— Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра, Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига тўловлар солиқ ва тушумларга тенглаштирилган. Уларни йиғиб олиш эса бизнинг зиммамизга юклатилган. Амалдаги қонунчиликка биноан, хўжалик юритувчи субъектлар иш ҳақи тўланишидан қатъи назар, жамғармага тўловларни ўтказишлари керак. Агар тўловлар ўз вақтида тўланмаса, уларни мажбурий ундириш чоралари кўрилади.

Нукус шаҳридаги "Турон" фирмасидан Пўлат АЖИКИЕВ:

— Фирмамиз савдо билан шуғулланади. Бундан ташқари, балансимизда бўлган дўконлар ижарага берилган. Биз улар учун мол-мулк солиғи тўлашимиз керакми, керак бўлса, қанақа меъёрда?

— 2002 йилнинг 1 январидан бошлаб балансидаги биноларни ижарага берган савдо корхоналари ижарага берилган биноларнинг қолдиқ қийматининг 2 фоизи миқдорида мол-мулк солиғини тўлашлари керак.

«Отчопар» бозорида фаолият кўрсатаётган тадбиркор И. ҒАФУРОВ:

— Касалллик варақасида кўрсатилган кунлар ва меҳнат таътили учун патент пули тўланадими?

— Рўйхатдан ўтган давлат солиқ инспекциясига ёзма равишда мурожаат қилиб, мен фалон кунлари ишламайман, дам оламан, яъни меҳнат таътилига чиқаман, деб ариза бериш ва берилган тадбиркорлик гувоҳномангизни вақтинчалик топширишингиз керак. Шунда тўлиқ ишламаган ой учун солиқ тўлашдан озод бўласиз . Аммо тўлиқ ишланмаган ойлар учун солиқ тўламаслик қонунда кўзда тутилмаган.

Жиззах вилояти Ғаллаорол туманидан Абдуваҳоб ХУДОЙБЕРДИЕВ:

— Иккинчи гуруҳ ногирони бўлган ўртоғим бор. Тижорат билан шуғулланади. Унга солиқ тўлашда ёки бошқа бирор масалада имтиёз борми?

— Дўстингиз тадбиркорлик фаолияти бўйича белгиланган солиқни тўлаши шарт. Фақат пенсия тўловида имтиёз бўлиб, унинг 50 фоизини тўлаши белгиланган. Бошқа имтиёз йўқ.

Тўрткўллик тадбиркор ИБРАГИМОВ:

— Юридик шахс мақомига эга бўлмаган хусусий тадбиркорман. Савдо-сотиқ билан шуғулланаман. Менга нақд пул ва нақд пулсиз банк орқали фаолият кўрсатишга рухсат берилган. Агар белгиланган касса режасини бажара олмасам, қандай жавобгарлик бўлиши мумкин?

— Белгиланган қоидага кўра, солиқ инспекцияси томонидан маълум муддатдаги фаолиятингиз ўрганилади(хронометраж орқали). Агар ҳақиқатан касса режасини бажара олмайдиган тушум аниқланса, у маҳаллий ҳокимият қошидаги комиссия томонидан камайтирилади. Мабодо кундалик нақд пул тушуми банкка топширилмаганлиги аниқланса, чора сифатида жарима солинади ва маъмурий жавобгарликка тортилади.

Мирзо Улуғбек тумани "Қорасув" даҳасидаги 3-уй, 13-хонадонда истиқомат қилувчи М. МУҲАМЕДОВ:

— Менинг баъзи таклифларим бор. Биринчиси, патент билан савдо қилаётган тадбиркорлар маҳсулотларининг нархини оширишса ҳам, патент пулини оширишмайди. Иккинчиси, дўконларда сотилаётган 8 хил маҳсулотнинг ёрлиғида унинг ўз нархи ва қўйилган устама фоизлар аниқ қилиб кўрсатиб қўйилса. Кейин "Қорасув" даҳасидаги "Чеҳра" дўконида чек берилмайди. Баъзи дўконларда эса ичимликлар стаканлаб сотилади. Бу масалалар кўриб чиқилиб, тартибга солинса яхши бўларди.

— Сиз айтган таклифлар ўрганиб чиқилади. "Қорасув" даҳасидаги дўконларнинг фаолиятини ҳам тартибга солишга ваъда берамиз.

Жиззахлик фуқаро Собиржон АННАҚУЛОВ:

— Шаҳар ва қишлоқлардаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, умумий овқатланиш шохобчаларида фойдадан олинадиган солиқларнинг қиймати деярли бир хил. Маълумки, қишлоқ жойлардагига нисбатан шаҳарларда кўп фойда олинади. Шу боис солиқ миқдори фойдага қараб белгиланса мақсадга мувофиқ бўларди.

— Ҳукуматнинг 490-қарорида сиз айтаётган барча масалалар белгилаб берилган. Унда шаҳар ва қишлоқ жойлардаги умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчаларидан олинадиган солиқнинг энг кам ва энг кўп миқдори кўрсатилган. Бунинг учун патент олган киши маҳаллий ҳокимиятга мурожаат қилиши керак. У ердаги мутахассислар аҳволни ўрганиб чиқиб, солиқнинг тегишли миқдорини белгилаб беришади.

Самарқанд вилоят "Зарафшон" газетаси бўлим мудири Сулаймон ҲУСАИНОВ:

— Вилоятимизда солиқ қонунчилигининг бузилиш ҳоллари кўпайиб бормоқда. Масалан, ўтган йили у 12 фоизга ўсган. Бу, айниқса, якка тартибда фаолият кўрсатаётган тадбиркорлар мисолида кўплаб учраяпти. Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг ҳудудий бошқармаси маълумотларига кўра, "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонуннинг бузиш ҳоллари ҳам кузатилмоқда. Нега шундай бўлмоқда? Сиз Назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика Кенгаши раисининг ўринбосари сифатида, айтинг-чи, текширишларнинг камаяётганлиги қонунларнинг бузилишига йўл очиб бермаяптими?

— Якка тартибда фаолият кўрсатаётган тадбиркорлар ишни энди бошлашмоқда. Камчиликлар бўлиши табиий. Албатта, бу вақтинчалик ҳодиса, деб ўйлаймиз. Тадбиркорлар ўз ҳақ-ҳуқуқларини ўрганиб борган сайин уларда қонунни ҳурмат қилиш туйғуси ҳам ортиб бораяпти.

Истеъмолчилар ҳуқуқларининг бузилиши масаласига келсак, улар Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш уюшмасига ёки Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасига мурожаат қилишса, солиқ органлари билан биргаликда белгиланган тартибда ариза текширилади. Бу ҳолларда солиқ органларига тўғридан-тўғри ишонч телефонлари орқали мурожат ҳам қилиш мумкин.

Текширишларнинг камайиши масаласига тўхталсак, улар "Хўжалик юритувчи субъктлар фаолияти устидан давлат назорати ҳақида"ги Қонунда белгиланган тартибда ўтказилади. Шуни айтиш керакки, 2002 йилда текширишлар аввалги йилга нисбатан 42 фоизга қисқарди. Бундай ҳолни фақатгина қувватлаш мумкин, деб ҳисоблайман. Бундай ўзгаришларга текширишларга тайёргарликнинг пухталаштирилиши ва аудиторлар ролининг кучайтирилиши имкон берди. Жумладан, ижобий аудиторлик хулосасига эга бўлган ва солиқларни ўз вақтида тўлайдиган корхоналар икки йил давомида текширилмаслиги Қонунда белгиланган.

Наманганлик хусусий тадбиркор Абдураҳмон ТУРСУНХЎЖАЕВ:

— Шахсий автомобилимда аҳолига пуллик хизмат кўрсатаман. Ойига 24 минг сўм патент пули тўлаш белгиланган. Лекин уни тўлашнинг вақти масаласида муаммо пайдо бўлмоқда.

— Бу борада ҳеч қандай тўсиқ йўқ. Қонунда кўрсатилишича, патент пули ҳар ойнинг 25 санасидан кечикмай тўланиши керак, дейилган, холос. Шу боис истаган пайтда патент пулини тўлашингиз мумкин.

"Бухороэнергомарказ" очиқ турдаги акциядорлик жамияти бош ҳисобчиси ҲАЙДАРОВА:

— "Бухороэнергомарказ" корхонасининг асосий фондларни қайта баҳолаш натижасида уларга ҳисобланадиган эскириш қиймати ва мол-мулк солиғи миқдори кескин ошиб кетди. Бу эса ўз навбатида ҳаражатларнинг кўтарилишига олиб келмоқда. Шу сабабли коммунал хизмат корхоналари учун эскириш ҳамда мол-мулк солиғини қайта баҳолашгача бўлган қийматдан ҳисоблашга рухсат берилса мақсадга мувофиқ бўлар эди.

— 2002 йилнинг 1 январидан бошлаб мол-мулк солиғи ҳамда асосий фондларнинг эскириши 2001 йил 1 январь ҳолатига кўра қайта баҳоланган қийматдан ҳисобланадиган бўлди. Бунда мол-мулк солиғи қолдиқ қийматдан ҳисобланади. Амортизация ажратмаларини камайтирилган норма бўйича ҳисоблаш хақида Молия вазирлигига мурожат этишингиз мумкин.

ҲАЙДАРОВА:

— Яна саволим бор. 1991 йилгача қурилган турар жой фондларини қайта таъмирлаш ишларига ҳомийлик қилишга вилоятнинг барча корхоналари жалб этилган. Бу ҳомийлик миқдорлари даромад солиғи тўланадиган базага қайта қўшиб ҳисобланмаслигига рухсат беришларингизни сўраймиз.

— Амалдаги солиқ қонунчилигига асосан корхона ва ташкилотларнинг хайрия мақсадида қилган харажатларининг солиққа тортиладиган фойданинг 1 фоизи миқдоригача даромад (фойда) солиғидан озод қилиниши белгиланган. Қилинган хайриянинг бу миқдордан ошган қисми умумий тартибда солиққа тортилади.

"Халқ сўзи" газетаси мухбири Ҳ. БОЛТАЕВ:

— Республика ҳудудида четдан олиб келинган, акциз маркасисиз тамаки маҳсулотларини сотиш ҳолатлари учрамоқда. Бу контрабанда ҳисобланмайдими? Мазкур ҳуқуқбузарликларни бартараф этиш борасида давлат солиқ хизмати идоралари томонидан қандай назорат ишлари олиб борилмоқда?

— Ўзбекистон Республикаси ҳудудига акциз маркасисиз тамаки маҳсулотларини олиб келиш ҳолати контрабанда ҳисобланади. Акциз маркаларини жорий қилиш тўғрисидаги тартибга биноан, республикага четдан олиб келинаётган тамаки маҳсулоти ва спиртли ичимликларга IM ёзувли акциз маркаси, маҳаллий корхоналарда ишлаб чиқарилган тамаки маҳсулоти ва спиртли ичимликларга O'Z ёзувли акциз маркаси елимланган бўлиши керак.

Ҳукуматимизнинг акциз маркасисиз тамаки маҳсулотлари ва алкоголли ичимликларни республика ҳудудига ноқонуний йўллар билан олиб кириш, бундай маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва сотиш ҳолатларига барҳам бериш борасидаги қарорларининг ижросини таъминлаш борасида давлат солиқ хизмати томонидан Давлат божхона қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Бош Прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти ва бошқа назорат қилувчи идоралар билан ҳамкорликда белгиланган чора-тадбирлар асосида доимий назорат ишлари амалга ошириб келинмоқда.

Агарда шундай қонунбузилишларни кўрсангиз, солиқ органларининг ишонч телефони орқали хабар беришингизни сўрайман. Давлат солиқ қўмитасининг ишонч телефони: 144-98-98.

Жиззах шаҳридан Шаҳзод БАҲРИДДИНОВ:

— Мен ўтган йили Жиззахдаги индустриал коллежининг халқ хўжалиги иқтисодиёти бўлимини тугатдим. Солиқ соҳасида ишлаш истагида ўқишни давом эттирсам, дегандим. Қабул эрта тугалланган экан. Қаерга, қандай ҳужжат топширишни билмайман. Ўқишга киришимга ёрдам берсангиз?

— Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 5 майдаги 180-қарори билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ органларида хизматни ўташ тўғрисида"ги Низомга мувофиқ, давлат солиқ органларининг инспекторлик лавозимларига иқтисодий ва юридик ихтисослиги бўйича камида ўрта махсус маълумотга эга бўлган шахслар танлов асосида қабул қилинадилар. Агар Сиз солиқ соҳасида ўқишни давом эттирмоқчи бўлсангиз, соҳа мутахассисликларини берувчи олий ўқув юртларининг биронтасида билим олишингиз мумкин. Масалан, Тошкент давлат университети, Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Тошкент давлат юридик институти, Тошкент молия институти ёки Самарқанд кооператив институти каби ўқув юртларида ўқишни тавсия этамиз.

Навбаҳор туманидаги "Истиқлол" ширкат хўжалигидан Тошгул АҲМЕДОВА:

— Пахта йиғим-терими даврида ҳар 5 кунда терилган хомашё учун иш ҳақи бериб борилади. Улардан даромад солиғи қандай ушланади? Ҳашарчилардан-чи?

— Қишлоқ хўжалиги корхонасининг ишчи ва хизматчилари даромадлари умумий тартибда солиққа тортилади.

Амалдаги солиқ қонунчилигида корхона, муассаса, ташкилот ва ўқув юрти томонидан қишлоқ хўжалиги ишларини бажаришга сафарбар этилган ҳашарчиларнинг ҳар бир ойда топган даромадларидан солиқ ҳисобланаётган пайтда тўрт баравар энг кам иш ҳақи миқдори чегириб ташланади.

Қибрайлик муҳандис Азиз ТУРСУНОВ:

— Ҳовлида яшайман. 2000 йилда ҳовлига ер солиғи учун 2800 сўм тўладим. Ўтган йили эса янги мол-мулк солиғи ҳам жорий қилинди. Иккаласи учун 6 минг сўмдан кўпроқ пул тўладим. Нима сабабдан солиқлар ҳажми ва унинг турлари ошиб бормоқда?

— Саволингизда янги деб эътироф этилган жисмоний шахслардан ундириладиган мол-мулк солиғи 1993 йилда жорий этилган. Мол-мулк ва ер солиғи ставкалари Вазирлар Маҳкамаси томонидан ҳар йили нарх-наво даражасига қараб индексация қилинади.

Мирзо Улуғбек туманидан Усмонжон МИРАЮПОВ:

— "Орзу" масъулияти чекланган жамиятда раҳбар бўлиб ишлайман. 2001 йил учун дивидендни тақсимлашда келишмовчилик (таъсисчилар ўртасида) келиб чиқди. Жисмоний шахсларнинг дивидендларидан неча фоиз миқдорида солиқ ундирилади?

— Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 31 декабрдаги 490-сонли қарорига асосан, дивидендлардан тўлов манбаидан 15 фоиз миқдорида солиқ ушланади.

Термиз шаҳридаги Жўрабоев кўчаси, 6-"А" уй, 2-хонадонда истиқомат қилувчи М. АЛИМОВ:

— Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 31 декабрдаги 490-сонли қарори асосида вилоятимиз ҳокимлиги томонидан умумий овқатланиш шохобчаларида якка тартибда фаолият кўрсатаётган тадбиркорлар учун белгиланган қатъий солиқ ставкаларининг юқорилиги ушбу соҳада фаолият кўрсатаётган тадбиркорлар учун ноқулайлик туғдирмоқда. Бу ставкаларни қайтадан кўриб чиқиш мумкинми?

— Сурхондарё вилоят ҳокимининг 29.01.2002 йилдаги 17-сонли ва 7.03.2002 йилдаги 52-сонли қарорларида Вазирлар Маҳкамаси 490-қарорининг 10-иловасидаги қатъий солиқ миқдорлари учун база ставкасининг энг кичик коэффициентлари қўлланилган. Агар Сурхондарё вилоят ҳокимининг жорий йил учун умумий овқатланиш соҳасида якка тартибда иш юритаётган жисмоний шахслар учун қабул қилган қарори талаблари қатъий солиқ миқдорларини тўлашда қийинчилик туғдираётган бўлса, ушбу фаолиятни юридик шахс сифатида амалга оширишни тавсия этамиз. Чунки юридик шахс сифатида фаолият кўрсатаётган умумий овқатланиш корхоналари ўзларининг даромадлари ва харажатлари ҳисобини юритиб, солиқни ҳақиқатда олинган даромаддан тўлайдилар. Бундан ташқари, кичик ва ўрта бизнес корхоналарига соддалаштирилган солиқ тизимини қўллаш, солиқ имтиёзларидан фойдаланиш, банкларга топширган нақд пул тушумини қайтариб олиш ва бошқа бир қатор енгилликлар белгиланган.

Тошкент шаҳри, "Юнусобод" даҳаси, 17-мавзе, 13-уй, 7,8-хонадонларда яшовчи Ўткир САЛИМОВ:

— Мен турмуш ўртоғим билан пенсиядаман. Иккита хонадонда истиқомат қиламиз. Пенсияда бўлганлигим учун мулк солиғини умуман тўламаслигим керак. Лекин солиқ инспекторлари сизга фақат битта хонадон учун имтиёз бор, иккинчиси учун тўлашингиз керак, дейишмоқда. Шу тўғрими?

— Солиқ кодексининг 93-моддасига асосан, пенсионерлар мол-мулк солиғидан озоддирлар. Ушбу моддада назарда тутилган имтиёзлар мол-мулк эгасининг танлашига биноан, ўзининг номида бўлган мол-мулкнинг фақат бир объектига тааллуқли бўлади.

"Тонг юлдузи" газетасининг бўлим мудири Феруза ОДИЛОВА:

— Биз кўп қаватли уйда яшаймиз. Жорий йилдан бошлаб уйлар учун белгиланган мулк солиғи бекор қилинди, деб эшитдик. Шу тўғрими?

— Йўқ, бекор қилинмади. 2002 йил учун мол-мулк солиғи ставкаси уй-жой инвентар баҳосининг 0,4 фоизи миқдорида белгиланди.

"Қашқадарёавтойўл" бирлашмасининг бош ҳисобчиси Холмаҳмат Исматов:

— Бизнинг бирлашмамизга қарашли йўл қурилиш бошқармалари юқори органлар ва вилоят ҳокимлиги томонидан бериладиган топшириқларга асосан, пудрат усулида чет корхоналарда иш бажаради. Лекин буюртмачи ушбу бажарилган ишнинг ҳақини 6 ойлаб тўлай олмасдан кечиктиради. Шу боис биз ҳам солиқларни ўз вақтида тўлай олмаяпмиз. Натижада кечиккан ҳар бир кун учун пеня ҳисобланмоқдаки, оқибатда корхона катта миқдорда қарздор бўлиб, тўлов қобилиятини йўқотаётир.

Юқоридагиларни ҳисобга олиб, яъни пули тўланганга қадар солиқ идорасига ҳисобот топширмаслик мумкинми?

— Солиқ кодексининг 17-моддасига асосан, жами даромадга жўнатилган товар, бажарилган ишлар, кўрсатилган хизматлар ва бошқа операциялар учун юридик шахс олиши лозим бўлган (олган) ёки текинга олган пул ёхуд бошқа маблағлар киради.

Шунинг учун ушбу маблағлар бўйича тегишли солиқларни ҳисоблаб, солиқ идораларига ҳисобот тақдим этилади ва белгиланган муддатларда тўланади. Ҳисоботларни топширмаслик ёки ҳисоб-китобларда нотўғри маълумотларни кўрсатиш солиқ қонунчилигининг бузилиши ҳисобланади ва қонунда белгиланган чоралар кўрилишига олиб келади.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, шартномалар тузилаётганда вақтида пул ўтказмаганлиги учун жавобгарлик масаласини тўғри кўзда тутган бўлсангиз, корхонанинг молиявий аҳволи ёмонлашишига йўл қўйилмаган бўлар эди.

Солиқ тўловчиларнинг саволларига муфассал жавоб бериш учун нафақат қўмита раиси, айни пайтда мутахассислар ҳам шай бўлдилар.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Республика Давлат солиқ қўмитаси раиси Ботир Хўжаев билан ўтказилган телефон орқали бевосита мулоқот чоғида жуда кўплаб саволлар тушди. Уларнинг айримлари билан танишдингиз, холос. Қолганларини эса газетамизнинг келгуси сонларидан бошлаб мунтазам равишда эълон қилиб борамиз. Манзилгоҳи аниқ кўрсатилган солиқ тўловчилардан тушган саволларга Давлат солиқ қўмитаси томонидан ҳам ёзма равишда жавоблар етказилади.

Яна шуни алоҳида таъкидлаш керакки, шу куни қўнғироқ қилган газетхонларнинг кўпчилиги мазкур муҳим тадбирни ташкил этиб, саволлар беришга имконият яратгани учун Давлат солиқ қўмитаси ва таҳририят раҳбарларига чин дилдан миннатдорчилик билдирдилар. Асосийси, юқорида айтганимиздек, бевосита мулоқот солиқ тушуми — бу мактаб ва касалхоналар, болалар боғчалари ва қариялар уйларини сақлаш, кам таъминланган оилалар ва касалларнинг аҳволини яхшилаш учун муҳим восита эканлигини одамлар яхши билишларини намоён этди. Фақат уларнинг истаги битта: Президентимиз таъкидлаганидек, солиқлар асосли, барқарор бўлиши, улар кишиларни чўчитиб юбормасдан рағбатлантириши зарур. Бевосита мулоқот ушбу тушунчани англаш йўлида ташланган қадамлардан бири бўлди.

Бевосита мулоқотни «Халқ сўзи» мухбирлари Икром ЎТБОСАРОВ ва Ҳосил КАРИМОВ ёзиб олишди.

Телекоммуникация тизими

Ўзбекистон Почта ва телекоммуникациялар агентлигида IBIC халқаро ҳамкорлик Япония фондининг 12,7 миллиард йен миқдоридаги кредитини ўзлаштириш юзасидан халқаро тендернинг 2-босқичи ўтказилди. Бу салмоқли маблағ ҳукуматлараро келишувлар асосида республикамизнинг телекоммуникация, радио ва телевидение тармоқларини ривожлантириш ва янгилаш учун ажратилади. Лойиҳа янги электр алоқалари объектларини қуриш ва мавжудларини янгилашга оид амалий ишларнинг кенг дастурини назарда тутади. Молиялашнинг йўналиши зарур замонавий ускуна ва ашёларни етказиб берувчи фирмани аниқлаш бўйича халқаро тендерга таклиф этилган тўртта ЛОТда шакллантирилган.

Тендерда ким ғолиб чиқади?

Тендер комиссияси эълонни матбуотда ўз вақтида чоп этиб, 60 дан зиёд компания ва фирмага шу ҳақда хабарнома юборди. Уларнинг ярмидан кўпроғи розилик жавобини берди. Амалий тендер тадбирларида 11 та компания иштирок этди. Таснифлаш олдидан бўладиган танловдан уларнинг маълум қисми ўтди. Навбатдаги босқичга тўртта асосий рақобатчи даъвогар бўлди. Таъкидлаш жоизки, тендернинг қатъий шартлари иштирокчилардан айримларининг йўл бошидаёқ четга чиқишига олиб келди. Тўғри, тўртинчи ЛОТ (телевидение ва радио)да улар бешта эди. Бироқ биттаси ҳужжатларни вақтида тақдим этолмади, натижада якуний босқичга тўртта фирма чиқди.

Биринчи ва иккинчи ЛОТлар (рақамли коммутация ва SNM-1/SNV-4 узатиш тизимлари, кабель ва рақамли радиореле линиялари, шунингдек, қурилиш-монтаж ишлари) бўйича ҳужжатларни қабул қилиш чоғида ҳам шунга ўхшаш ҳолат юз берди. Кутилган тўртта иштирокчидан учтасигина ҳужжат топширди. Тўртинчиси эса белгиланган вақтда етиб келмади ва даъвогарлар рўйхатидан чиқарилди.

Шундай қилиб, учта фирма масъулиятли босқич — тендер комиссиясига биринчи ва иккинчи ЛОТлар бўйича ўзларининг техник ва молиявий таклифлари пакетини топшириш босқичига муваффақиятли етиб келди. Комиссия ушбу пакетлар билан танишгач, Марубени, Мицубиси ва Мицуи корпорациялари ҳужжатларини эътирозсиз қабул қилишини билдирди. Энди комиссия икки ой муддат ичида бу ҳужжатларни кўриб чиқиб, кимни танлаш ҳамда 10 миллиард япон йени ҳажмидаги тадбирни амалга ошириш учун ўзига хос мандатни кимга топшириш ҳақида қарор қабул қилади.

Ушбу тендер ғолиби бўладиган компания олдида яқин вақтлар ичида Ўзбекистонда кўплаб телекоммуникация объектларини қуриш ва қайта қуриш учун ўзининг субпудратчи шериклари ишлаб чиқараётган ускуна ва ашёларни етказиб бериш, шу жумладан, Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Бухоро, Навоий вилоятларида 25000 телефон нуқтасига эга янги рақамли маҳаллий АТСни ишга тушириш ва 12000 телефон нуқтали эскирган линияни янгисига алмаштириш вазифаси турибди.

Шу билан бирга, Қаршида 2220 кортли, Фарғонада 3450 кортли халқаро алоқа станцияларидаги эскирган рақамли ускуналар замонавийлари билан алмаштирилади. Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Бухоро, Навоий вилоятларида ҳамда Фарғона водийсида оптик толали кабель ва радиореле алоқа линияларини, узатишнинг рақамли тизимини барпо этиш мўлжалланган. Учқудуқ-Нукус, Ангрен-Қўқон-Наманган-Андижон-Фарғона участкаларида магистраль кабель, Тошкент-Ангрен участкасида эса радиореле алоқа линиялари ётқизилади. Ушбу лойиҳаларга мувофиқ, 1,5 минг километрдан узунроқ янги магистраллар қурилади. Ички тармоқларда эса янги алоқа линияларининг узунлиги минг километрдан оширилади.

Тендер давом этаётган бир пайтда Ўзбекистон томонидан лойиҳаларни муваффақиятли амалга ошириш бўйича зарур шароитлар яратиш ишлари бошлаб юборилди. Объектларнинг жойи белгиланди, бинолар танланди, линия-кабель иншоотлари трассасида тадқиқотлар ўтказилди, лойиҳа-смета ҳужжатларининг бир қисми ҳам тайёрланди. Тендер ғолиби аниқланиши биланоқ, лойиҳани амалга оширишга киришилади. Шунда Мамлакатимиз аҳолиси ва халқ хўжалиги телекоммуникацияларнинг энг янги, замонавий хизматидан фойдаланиш имкониятига эга бўлади.

Анатолий КУДИНОВ.

«Ҳамкорбанк» акциядорлари диққатига!

«ҲАМКОРБАНК»

АКЦИЯДОРЛИК — ТИЖОРАТ БАНКИ

ўз акциядорларининг навбатдаги умумий йиллик ҳисобот йиғилишини ўтказади.

КУН ТАРТИБИ:

1. «Ҳамкорбанк» акциядорлик — тижорат банкининг 2001 молия йилидаги фаолияти якунлари ва 2002 йилда банк фаолиятини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишлари тўғрисида.
2. «Ҳамкорбанк» АТБ тафтиш комиссиясининг ҳисоботини тасдиқлаш.
3. Банкнинг йиллик ҳисоботи, бухгалтерия баланси, даромадлар ва харажатлар ҳисоботини тасдиқлаш ҳамда банк фойдасини тақсимлаш.
4. Банк низомига ўзгартиришлар киритиш ва устав капиталини ошириш тўғрисида.
5. «Ҳамкорбанк» АТБ кенгаши таркибидаги ўзгаришларни тасдиқлаш.
6. 2002 йил учун ташқи аудиторни тасдиқлаш тўғрисида.
7. Бошқа масалалар.

Йиғилиш 2002 йил 13 апрель куни соат 10.00да қуйидаги манзилда ўтказилади:

Андижон шаҳри, Бобуршоҳ кўчаси, 85-уй, «Ҳамкорбанк» АТБ биноси. Акциядорлар (акциядорларнинг вакиллари)ни рўйхатдан ўтказиш соат 8.00дан 9.45гача давом этади.

Акциядорларда сертификат, шахсини тасдиқловчи ҳужжат, акциядор вакилларида эса нотариал идора томонидан тасдиқланган ишонч қоғозлари бўлиши шарт.

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: 24-76-88, 24-70-39.

«Ҳамкорбанк» АТБ кенгаши.

5459/500

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛИКЛАРИ, МУАССАСАЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИ

ректорати 2001-2002 ўқув йилида бакалавриат йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича бюджет асосида битирувчиларни ташкилотлар билан келишилган ҳолда шартнома асосида ишга юбориш жараёни бошланганлиги тўғрисида хабар қилади. Шу муносабат билан битирувчи бакалавр ва магистрларга сиз раҳбарлик қилаётган муассасангизда эҳтиёж бўлса, 15 апрелгача таклифлар беришингизни сўраймиз. Жадвалда вилоятлар миқёсида Университетимизни тугатаётган ёш мутахассислар ҳақидаги маълумотлар келтирилган.

БАКАЛАВРИАТ

№	Йўналишлар номи	Жами	Шу жумладан, вилоятлар бўйича													
			Фарғона	Андижон	Наманган	Тошкент вил.	Тошкент шаҳри	Сирдарё	Жиззах	Бухоро	Самарқанд	Навоий	Қашқадарё	Сурхондарё	Хоразм	Қорақалп. Респ.	Бошқа республикалар
1	Менежмент (соҳалар бўйича)	30				2	18		1	2			6			1	
2	Дизайн	10					10										
3	Иқтисодда ахборот тизимлари	14				1	12				1						
4	Бизнес ва бошқарув *)	33	1		1	16	4	1	1	5	2		1	1			
5	Электроника ва микроэлектроника	38	1		2	3	23						3	4	1	1	
6	Метрология стандартлаш ва сертификатлаш	13				2	7		1			1		1	1		
7	Асбобсозлик	7				4	2						1				
8	Автоматлаштириш ва бошқарув	27		6	1	1	7		1	1			7	1	1	1	
9	Радиотехника	17			4	1	6						6				
10	Информатика ва информацион технологиялар	45		4	3	3	17		1	3		3	8		3		
11	Материалшунослик ва янги материаллар технологияси	1											1				
12	Машинасозлик технологияси, машинасозлик жиҳозлари ва автоматлаш	18			1	2	10		1	1			2		1		
13	Ер усти транспорт тизимлари	23	1	2		2	12	1					2	2	1		
14	Агроинженерия	7				1	4						1		1		
15	Технологик машина ва жиҳозлари	24		2		2	9						8	3			
16	Пайвандлаб ишлаш технологияси ва машиналари	5				2	3										
17	Иссиқлик энергетикаси	36		2	1	1	18					1	10	1	1	1	
18	Электротехника, электромеханика ва электротехнология	30		3	1	3	15					2	5	1			
19	Гидроэнергетика	8					4						3	1			
20	Электроэнергетика	31			2	7	11	1		2		1	6	1			
21	Энергия тежаш, электротехник тизимлари ва мажмуалари	2				2											
22	Нефть ва газ иши	61		1	1	9	24		1	1	2		18	2	2		
23	Нефть, нефть ва газни қайта ишлаш технологияси	9				2	4						3				
24	Кимёвий технология ва биотехнология	9				1	5				1		2				
25	Атроф муҳит муҳофазаси	15				1	9						3	1	1		
26	Фойдали қазилмалар геологияси ва қидирув ишлари	17		1		1	6			2		2	5				
27	Металлургия	18				10	4		1		2	1					
28	Кончилик иши	16				2	3		2	2	3	2	2				
29	Кончилик электромеханикаси	9				1	4						4				
30	Касбий таълим	14				2	9						2	1			
	ЖАМИ	**587**	**3**	**21**	**17**	**84**	**260**	**3**	**10**	**19**	**11**	**13**	**109**	**20**	**13**	**4**	

***) Бизнес ва бошқарув факультетида (маркетинг ва молия йўналишлари бўйича) инглиз тилини мукаммал биладиган бакалаврлар тайёрланади.**

МАГИСТ Р АТУРА

№	Мутахассислик номи	Жами	Шу жумладан, вилоятлар бўйича													
			Фарғона	Андижон	Наманган	Тошкент вил.	Тошкент шаҳри	Сирдарё	Жиззах	Бухоро	Самарқанд	Навоий	Қашқадарё	Сурхондарё	Хоразм	Қорақалп. Респ.	Бошқа республикалар
1	Саноат дизайни	2					2										
2	Менежмент	3					3										
3	Инновацион менежмент	2					2										
4	Нефть ва газ конларини қидириш	2					1						1				
5	Нефть ва газ дала геофизикаси	2					1						1				
6	Саноат иссиклиқ энергетикаси	2					2										
7	Электр станциялари	1					1										
8	Электр энергетик тизимлари	1				1											
9	Электр таъминот (соҳалар бўйича)	2				2											
10	Гидроэнергетик қурилмалардан фойдаланиш	3				1				1			1				
11	Машинасозлик технологияси	2					2										
12	Пайвандлаб ишлаш технологияси ва машиналари	2				1	1										
13	Қишлоқ хўжалик машиналари ва жиҳозлари	1								1							
14	Совутгич компрессор машиналари ва қурилмалари	2					2										
15	Ички ёнув двигателлари	2				1	1										
16	Тракторлар	1					1										
17	Саноат қурилмалари ва технологик мажмуаларининг электр юритмалари, уларни автоматлаш	2					1		1								
18	Физикавий электроника	2					1						1				
19	Электрон техника материаллари ва компонентлари физикаси ҳамда технологияси	2					2										
20	Саноат электротехникаси	3					3										
21	Автоматлашган тизимлар ва ҳисоблаш техникасининг дастурий таъминоти	3				2						1					
22	Ахборотни йиғиш, ишлаш ва акс эттириш электрон асбоблари ва қурилмалари	3		1			2										
23	Метрология, стандартлаш ва сифатини бошқариш	3					3										
24	Электрон-ҳисоблаш воситалари қисмлари ва қурилмалари	1					1										
25	Техник тизимларда автоматика ва бошқарув	3					1								2		
26	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаш	3				1									2		
27	Радиотехника	2					2										
28	Ҳисоблаш машиналари, комплекслар, тизимлар ва тармоқлар	3				1							2				
29	Бошқариш ва ахборотни қайта ишлашнинг автоматлашган тизимлари	3				1						1	1				
30	Кимёвий ҳимоя воситалари технологияси	3					2							1			
31	Нефть ва газни қайта ишлаш	3	1			1	1										
32	Нефть ва газ конларини ишга тушириш ва улардан фойдаланиш	3					1				1				1		
33	Нефть ва газ қудуқларини бурғулаш	3			1		2										
34	Газ-нефть қувурлари, база ва омборларини қуриш ва улардан фойдаланиш	3					3										
35	Нефть ва газ саноати машиналари ва агрегатлари	3					2			1							
36	Атроф муҳитни ҳимоя қилиш ва табиий манбалардан оқилона фойдаланиш	3					3										
37	Маркшейдерлик иши	3				1			1	1							
38	Рангли металлар металлургияси	2					1				1						
39	Қора металлар металлургияси	2				2											
40	Фойдали қазилма конларини қидиришнинг геофизик усуллари	2					1						1				
41	Гидрогеология ва инженерлик геологияси	2					1						1				
42	Фойдали қазилма конини қидириш техникаси ва технологияси	3					3										
43	Фойдали қазилмаларни ерости усулида ишлаш	3				1	1					1					
44	Энергетика менежменти	2	1			1											
45	Кончилик машина ва жиҳозлари	2					1					1					
	Жами	**105**	**2**	**1**	**1**	**17**	**57**		**2**	**4**	**2**	**4**	**9**	**1**	**5**		

Манзилимиз: 700095, Тошкент ш., Университет кўчаси, 2.
Тел.: 46-88-70 (маркетинг ва мутахассисларни мақсадли тайёрлаш бўлими), 29-22-68 (тел/факс).

5460/4441

Қонун ва ижро

Ўзбекистон Республикасининг «Нотариат тўғрисида»ги Қонуни қабул қилинганига беш йил бўлди. Ушбу ҳужжат янги институт — шахсий нотариатнинг шаклланиши ва ривожланиши йўлида дастлабки қадамларни қўйиш имконини берди. Ўтган йиллар давомида қонун талаблари асосида бозор муомаласи иштирокчилари манфаатларини самарали ҳимоя қилиш ва давлат бюджетига оғирлик келтирмай, суд-ҳуқуқ соҳаларини ислоҳ қилиш бўйича кўпгина муҳим вазифалар амалга оширилди. Ўзбекистонликларнинг фуқаролик муҳофазасини кучайтириш, бозор иқтисодиётини ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш ва давлат номидан айрим оммавий-ҳуқуқий ваколатларни рўёбга чиқариш шулар жумласидандир.

Кўпгина ҳуқуқшунослар нотариат иқтисодиётга барқарорлик ва ойдинлик киритади, деб ҳисоблайдилар. Унинг хизматларидан кенг кўламда фойдаланиш судда кўрилаётган ишларни қисқартириш, демак, судда ишни кўриш вақти ва ҳажмини камайтириш, бюджет маблағларини тежаш имконини беради. Тошкент шаҳар нотариал палатаси раиси Мамлакат АМИРОВА XXI аср нотариати қандай бўлиши кераклиги, унинг ҳуқуқий асосларини қандай йўл билан яхшилаш мумкинлиги ҳақида мушоҳада юритаркан, қуйидаги фикрларни билдирди:

Бизга қандай нотариат керак?

— Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил март ойида кучга кирган «Нотариат тўғрисида»ги Қонуни асосида кўп ишлар қилинди. Айнан шу қонун туфайли янги тармоқ вужудга келиб у тадбиркорликнинг амалдаги ҳимоячиларидан бирига айланди. Бироқ маълумки, вақт бир жойда тўхтаб турмайди. Доимо ўзгариб турувчи воқелик кўп нарсаларни қайта кўриб чиқиш ва уларни жамиятда юз бераётган жараёнларга мослаштириб боришни талаб этади. Ҳозир амалда бўлган ҳуқуқий актлар ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Шу муносабат билан менинг ҳамкасбларим — тошкентлик амалиётчи нотариуслар ўтган давр воқелигини таҳлил этар эканлар, «Нотариат тўғрисида»ги Қонуннинг айрим қоидалари хусусидаги ўз фикрлари, мулоҳазалари ва истакларини бир неча бор баён этдилар. Уларнинг фикр-мулоҳазаларини умумлаштирилган тарзда баён этишни мақсадга мувофиқ, деб биламан.

Мен нотариатда биринчи йил ишлаётганим йўқ. Илгари давлат секторида узоқ ишлаганман, ҳозир мустақил фаолият юритмоқдаман. Бугун шунга амин бўлдимки, хусусий нотариал амалиёти ўта эҳтиёткор бўлишни, услубият ва тартиб-қоидаларни яхши билишни талаб этади. Ва, албатта, амалдаги қонунларни пухта ўйлаб, чуқур англаб талқин қилишни талаб этади. Айниқса, бизнинг амалий фаолиятимизнинг у ёки бу жиҳатларини аниқ тартибга сола олмайдиган қоидаларини обдон ўйлаб татбиқ этишимиз зарур. Масалан, «Нотариат тўғрисида»ги Қонуннинг 9-моддасини олиб кўрайлик. Унда шундай дейилади: «Хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуслар «Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги Қонунда кўрсатилган тартибда нотариал палатага уюшишлари мумкин». Бу борадаги дастлабки амалий тажрибанинг ўзиёқ хусусий фаолият юритаётган нотариусларнинг ҳудудий палаталарга аъзолиги таклиф асосида эмас, балки мажбурий тарзда бўлиши лозимлигини кўрсатмоқда. Бозор иқтисодиёти амал қилаётган бошқа мамлакатларда тартиб шундай.

Касбдошларимизнинг айримлари мустақил ишлашни ёқтирадилар. Бир қарашда бу қулай: аъзолик бадалини тўламайсан, соҳа бўйича ўтказиладиган тадбирларга вақт сарфламайсан, ўз касбдошларингнинг манфаатлари ва фикрлари билан ҳисоблашиб ўтирмайсан. Нотариатимизнинг умумий муаммоларини бундай фалсафа билан ҳал этиб бўлмайди, албатта. Муаммоларимиз эса оз эмас. Улардан энг муҳими ҳисобланувчи ўша нотариал палатанинг бугунги ҳуқуқий мақомини олиб кўрайлик. Юқорида айтганимиздек, у, «Нотариат тўғрисида»ги Қонуннинг 9-моддасига мувофиқ, «Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги Қонунда белгиланган тартибда тузилиши керак. Профессионал ҳамжамиятимизнинг бундай муҳим органи бўлган нотариал палатани фақат жамоат бирлашмасининг доираси ва вазифаси билан чеклаб қўйиш мақсадга мувофиқ бўлмаса керак. Унинг роли ва вазифалари анча кенг. Шу ўринда «Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида»ги Қонун кучга кирганига уч йил бўлганлигини таъкидлаш жоиз. Бизнинг назаримизда, нотариал палата ушбу Қонуннинг 2-моддасида белгилаб қўйилган «нодавлат нотижорат ташкилоти» тушунчасига кўпроқ мос келади. Шу муносабат билан қонун чиқарувчиларимизнинг эътиборини «Нотариат тўғрисида»ги Қонуннинг 9-моддасини юқоридаги ҳужжатга мувофиқлаштириш масаласига қаратишни истардим. Зеро, Олий Мажлиснинг 1999 йил 14 апрелдаги «Ўзбекистон Республикасининг «Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида»ги Қонунини амалга киритиш тўғрисида»ги қарори ҳам шуни назарда тутади. Қонуний базани шу тарзда тартибга солиш бутун республикада хусусий нотариат институтини ривожлантиришни анча жадаллаштирган бўлур эди.

Буни мисоллар билан тушунтирмоқчиман. Хусусий нотариал идоралари мамлакатимизнинг ҳамма минтақаларида фаолият юритмоқда. Бироқ улар ўз органлари, яъни ҳудудий палаталарини туза олмайдилар. Негаки, бундай саъй-ҳаракат «Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги Қонуннинг тегишли моддасига тўғри келмайди. Унда эса аъзоларнинг сони чегараланган, яъни ўнтадан кам бўлмаслиги белгилаб қўйилган. «Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида»ги Қонунда эса бундай чеклаш йўқ. Бинобарин, хусусий фаолият юритаёттан нотариуслар ана шу қоидага мувофиқ яқин вақт ичида ўзларининг ҳудудий палаталарини тузиш имконига эга бўлур эдилар. Улар эса келажакда ҳаммамиз учун зарур бўлган республика Нотариал палатасини ташкил этардилар. Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, республика Палатаси ўзининг тегишли ҳуқуқий мақомига, зарур юридик ва кенг ваккиллик ваколатига эга бўлиши лозим.

Нотариусларнинг профессионал уюшмалари ҳуқуқлари асослари Европа ҳамжамияти мамлакатларида анча мукаммал ишлаб чиқилган. Уларнинг тажрибасини чуқур ўрганиб, яхши жиҳатларини қабул қилмоқ керак. Шу нарса аниқки, нотариуслар Ўзбекистондаги бозор иқтисодиётига оид ўзгаришларнинг фаол иштирокчиларидир ва уларнинг жамоатчилик фикрларини қонун чиқарувчи ва ижроия ҳокимиятнинг ҳамма бўғинларида эътиборга олмоқ зарур. Шу муносабат билан «Нотариат тўғрисида»ги Қонунга нотариал палатага аъзо бўлиш мажбурий эканлиги хусусида ўзгартиш киритиш лозим, деб ҳисоблайман.

Шунингдек, касбдошларимнинг хусусий фаолият юритаёттан нотариуслар, мавжуд Қонуннинг 9-моддасида айтилганидек, юридик шахс эмас, балки жисмоний шахс ҳисобланишлари ҳақидаги фикрлари Адлия вазирлиги даражасида кўриб чиқилиши керак. Бундай амалиёт Россия Федерацияси ва Ҳамдўстликнинг бошқа мамлакатларида яхши баҳо олди. Менимча, у бизнинг фаолиятимиз шароитига қонунда ёзиб қўйилганига нисбатан кўпроқ мос тушади. Сабаби шуки, аввало, биз ўзимизга хос мулкий жавобгарлигимиз нуқтаи назаридан юридик шахс ҳисоблана олмаймиз. Бу жавобгарлик юридик шахсларнинг алоҳида мулклари билан чегараланмайди. Биз ноқонуний нотариал хатти-ҳаракати оқибатида етказилган зарар учун тўла мулкий, шу жумладан, шахсий мулкка ҳам жавобгармиз. Иккинчидан, бизнинг хусусий идорамиз тадбиркорлик тузилмаси ҳам, фирма ҳам, кичик корхона ҳам эмас. Бунинг устига, «Нотариат тўғрисида»ги Қонуннинг 7-моддаси нотариуснинг шахсий тадбиркорлик билан шуғулланишини умуман тақиқлайди. У фақат қонунда кўрсатилган нотариал ҳаракатларни амалга оширади. Шундай экан, нима учун биз юридик шахснинг молиявий мажбуриятлари ва ойлик ҳисоботларидан иборат оғир юкни зиммамизга олишимиз керак? Қолаверса, бизнинг якка тартибда хизмат кўрсатишимиз жараёнида нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилишнинг ўзи кўплаб жиддий қийинчиликлар туғдиради. Одатда нотариал идораларида штат тор бўлиб, ҳар бир ходим зиммасига катта юк тушади.

Устига устак хизмат кўрсатаёттан банк иш ҳақининг ҳисоб-китобини қатъий кузатиб боради. Бу ҳол иш берувчи сифатидаги фаолиятимизни анча чеклаб қўяди. Шунингдек, биз учун зарур ташкилий техникаларнинг нақд пулсиз нархи ҳам нақд пулга сотиб олишга нисбатан анча қиммат. Хусусий тадбиркор ҳисобланувчи жисмоний шахслар эса ўзларига керакли нарсаларни ортиқча харажат ва банк ҳисоб рақамисиз сотиб олавeрадилар. Улар белгилаб қўйилган миқдорда солиқ тўлайдилар ва бу уларни янада фаол ишлашга рағбатлантиради.

Ўзбекистон Республикасининг «Нотариат тўғрисида»ги Қонуни қандай ижро этилаётгани Олий Мажлиснинг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси ишчи гуруҳи мажлисида кўриб чиқилди. Унда Адлия вазирлиги ва унинг бошқармалари жойларда хусусий нотариатнинг ривожланишига етарли эътибор бермаётганлиги таъкидланди. Ҳолбуки, мамлакат Президенти ва республика ҳукумати олиб бораётган сиёсат юриспруденция тизими ҳар томонлама ривожланган кучли ҳуқуқий давлат қуришга қаратилган. Ушбу масалани кўриб чиқиш якунларига мувофиқ, Адлия вазирлигига бутун куч ва эътиборни хусусий тартибда иш юритаётган нотариуслар ҳамда Тошкент шаҳар нотариал палатаси фаолиятларини такомиллаштириш, Ўзбекистонда хусусий нотариатни янада ривожлантиришга йўналтириш тавсия этилди.

Хуллас, фаолиятимизга тааллуқли ушбу жиҳатлар ҳар томонлама кўриб чиқилиши ва қонуний ҳал этилиши зарур. Зеро, биз ишончли ҳуқуқий таъминотдан кўра, давлат томонидан кафолатланган ҳуқуқ ва эркинликлар, айниқса, хусусий мулк тамойилларидан ғоят манфаатдормиз. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 54-моддасида шундай дейилади: «Мулкдор мулкига ўзи хоҳишича эгалик қилади, ундан фойдаланади ва уни тасарруф этади». Бу айнан биз учун жуда муҳим аҳамият касб этади. Бизга доимий мижозлар зарур. Уларни нафақат иш жойимиздаги қулайлик, кўркамлик билан, балки юксак касб маҳорати ва хизмат сифати билан жалб этамиз.

Дарвоқе, эндиликда хусусий секторга энг тажрибали ва етук ҳуқуқшунослар келишмоқда. Бу ерда масъулият катта. Қилинган хато ҳам қимматга тушади, албатта. Айтайлик, давлат нотариусининг айби билан нотўғри тасдиқланган мулкий битим туфайли мижоз катта миқдорда моддий зарар кўрди. Хўш, уни нотариуснинг ўзи тўлайдими? Бу эҳтимолдан узоқ. У белгиланган тартибда интизомий жазо олиши мумкин, холос. Агар шундай нотўғри битимни хусусий нотариус тасдиқлаган бўлса ёки мижозга тегишли маълумотларни атайлаб ошкор қилса, у суднинг қарорига мувофиқ, етказилган молиявий зарарни тўлашга мажбур бўлади. Ҳатто ўз лицензиясидан маҳрум бўлиши ҳам мумкин. Бу эса бизнинг касбимизда катта йўқотишдир.

Ишончим комилки, агар нотариал палаталарига аъзолик мажбурий бўлса, у ўз ишини пухта ташкил этса, барча аъзоларини ташкилий, услубий ва молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлай олади. Зарурат туғилганда эса, исталган даражада профессионал манфаатларни ҳимоя қилиши мумкин. Бундай органлар амалдаги қонунларни қўллашда ёндашув ва услубиятнинг бирлигини таъминлашга қодир бўлади. Шунингдек, нотариал идораларининг кундалик ишини яхшироқ назорат қилади, ҳамжамият аъзоларини жиддий касбий хатолардан сақлайди. Нотариатнинг уйғунлаштирувчи ва йўналтирувчи маркази ҳозир бутун республика миқёсида ҳам жуда зарурдир. Вилоятлардаги кўплаб ҳамкасбларимиз ҳам шундай фикрдадирлар. Айнан республика Нотариал палатаси эртанги кун нотариатининг жамоат ташкилотчиси ва мустаҳкам таянчи бўлишга даъват этилган. Бунинг учун эса, унга зарур ҳуқуқий мақом ва ваколат берилиши лозим.

Валерий НИКОЛАЕВ ёзиб олди.

Ҳурматли тадбиркор жаноблар !

Кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш ва ўз мижозларига энг қулай шароитлар яратиш мақсадида

«АСАКА» БАНКИ

2002 йил 1 февралдан бошлаб банк амалиётларининг асосий йўналишлари бўйича хизмат кўрсатиш тарифларини такроран

30%дан 50%гача

камайтирганини эълон қилади.

"Асака" банки Ўзбекистон молия бозорида 1996 йилдан бери фаолият юритиб, республиканинг барча вилоятларида ўз филиаллари ва бўлимларига эгадир.
Жисмоний ва юридик шахсларга миллий ва чет эл валютасида барча банк хизматларини кўрсатмоқда.

«Асака» банки сизни ўзаро манфаатли ҳамкорликка чорлайди !

Маълумот учун телефонлар:
120-83-83, 120-81-62, 120-82-98, 120-82-66.
Манзилимиз:
700015, Тошкент шаҳри, «Нукус» кўчаси, 67-уй.
Банк филиаллари — Нукус шаҳри ва барча вилоятлар марказларида.

Термизда тест маркази

Термиз тиббиёт коллежида тест маркази иш бошлади. Бу ерда ўқувчилар Тошкентдаги Давлат тест маркази билан модем орқали боғланиш имкониятига эга. Ўқувчи саволларни марказлаштирилган компьютернинг саволлар жамғармасидан олади. Тест натижаси жавоб юборилган вақтнинг ўзидаёқ компьютер экранида пайдо бўлади.

Республика Давлат тест маркази билан тиббиёт коллежи ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу марказ ёшларнинг олий ўқув юртларига кириш учун тайёргарлик даражасини аниқлаб бериш билан бирга, вақтини тежаш, харажатини камайтириш ҳамда ўқувчи билимини бир неча марта текшириб кўриш имконини беради.

(ЎзА).

Россия фирмаси

йигирув ишлаб чиқариш чиқиндиси — қайта тараш тарандиларини юқори нархларда сотиб олади.

Стандарт №15

Тел. (99871)169-39-06, 169-70-67

Reference No: DSSP/01/004/Food and hygiene items

INVITATION TO BID (LOT #1)

Council of Ministers of the Republic of Karakalpakstan and United Nations Development Programme in Uzbekistan (Development Support Services Programme – UZB/01/004), would like toinvite government and private companies tosend their bids **for purchasing and delivering of flour.** Mentioned stuff should be delivered tonine northern districts of the Republic of Karakalpakstan and Nukus city.

Planned quantities-125 tons

Transportation cost should be included into proposed quotation as a separate item.

Interested companies should submit their bids in the standard UNDP format, in sealed envelopes, addressed to the Resident Representative, UNDP, 4 Taras ShevchenkoStreet, Tashkent 700029, Uzbekistan.

The deadline for bid submission is three weeks from ITB publication.

The package of the standard UNDP bidding forms can be obtained at the Receptionist Desk of the UNDP Office in Uzbekistan (see address above).

Additional information can be received from Mr. Ulugzod Umarov, National Consultant, room #4, floor 11th, Ministry of Macroeconomics and Statistics, 45-a, Uzbekistanskaya avenue, 700003, Tashkent, phone #: 132 63 46, or from Mr. Rasbergen Kamalov at Council of Ministers of the Republic of Karakalpakstan, room # 40, 1st floor, Government House, Nukus, Karakalpakstan, phone # 8-361-222-59 67

Note: ***Due to time limit and acceleration of procurement process one company could participate only in one bidding package.***

КОНКУРСДА ҚАТНАШИШ УЧУН ТАКЛИФНОМА (Лот №1)

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши БМТнинг Тараққиёт Дастури Ўзбекистондаги Ваколатхонаси билан биргаликда (Ҳамкорлик хизматини ривожлантириш Дастури – УЗБ/01/004) **ун сотиб олиш ва уни манзилга етказиб бериш** учун конкурс эълон қилади. Ушбу маҳсулот Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус шаҳрига ва шимолий ҳудудларда жойлашган 9 та туманга етказиб берилиши керак.

Сотиб олинадиган ун микдори – 125 тонна

Транспорт харажатлари – маҳсулот нархи варақасида эътиборга олиниши ва алоҳида сатр билан кўрсатилиши керак.

Конкурсда қатнашишни хоҳловчи компаниялар, корхоналар, ташкилотлар, фирмалар ўз таклифларини БМТнинг Ўзбекистондаги Доимий вакили номига БМТнинг Тараққиёт Дастури талаблари асосида белгиланган ҳужжатлар тўпламини, муҳрланган ҳолда қуйидаги манзилга тақдим этишлари мумкин. (700029, Тошкент шаҳри, Тарас Шевченко кўчаси, 4-уй.)

Таклифларни қабул қилишнинг сўнгги муддати — ушбу эълон чоп этилган кундан бошлаб уч ҳафта.

Талаб этиладиган керакли ҳужжатлар тўпламини БМТ Доимий Ваколатхонасининг қабулхонасидан олишингиз мумкин. (Юқорида кўрсатиб ўтилган манзилда).

Қўшимча маълумотларни Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги биноси, 11-қават, 4-хонасида жойлашган, лойиҳанинг маҳаллий маслаҳатчиси Улуғзод Умаровдан (тел.132-63-46) ёки Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Расберген Камоловдан (тел.8-361-22-59-67) олишингиз мумкин. Манзил: Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши эски биноси, 1-қават, 40-хона.

Эслатма: ***Маҳсулот сотиб олишни тезлаштириш ҳамда вақт тиғизлигини эътиборга олиб, компания ёки фирма субъекти ташкил этилаётган савдонинг бир тури бўйича қатнашиши мумкин.***

5454-1/496

Reference No: DSSP/01/004/Food and hygiene items

INVITATION TO BID (LOT #2)

Council of Ministers of the Republic of Karakalpakstan and United Nations Development Programme in Uzbekistan (Development Support Services Programme – UZB/01/004), would like toinvite government and private companies tosend their bids for **purchasing and delivering of rice.** Mentioned stuff should be delivered tonine northern districts of the Republic of Karakalpakstan and Nukus city.

Planned quantities-125 tons

Transportation cost should be included into proposed quotation as a separate item.

Interested companies should submit their bids in the standard UNDP format, in sealed envelopes, addressed to the Resident Representative, UNDP, 4 Taras ShevchenkoStreet, Tashkent 700029, Uzbekistan.

The deadline for bid submission is three weeks from ITB publication.

The package of the standard UNDP bidding forms can be obtained at the Receptionist Desk of the UNDP Office in Uzbekistan (see address above).

Additional information can be received from Mr. Ulugzod Umarov, National Consultant, room #4, floor 11th, Ministry of Macroeconomics and Statistics, 45-a, Uzbekistanskaya avenue, 700003, Tashkent, phone #: 132 63 46, or from Mr. Rasbergen Kamalov at Council of Ministers of the Republic of Karakalpakstan, room # 40, 1st floor, Government House, Nukus, Karakalpakstan, phone # 8-361-222-59-67

Note: ***Due to time limit and acceleration of procurement process one company could participate only in one bidding package.***

КОНКУРСДА ҚАТНАШИШ УЧУН ТАКЛИФНОМА (Лот №2)

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши БМТнинг Тараққиёт Дастури Ўзбекистондаги Ваколатхонаси билан биргаликда (Ҳамкорлик хизматини ривожлантириш Дастури –УЗБ/01/004) **гуруч сотиб олиш ва уни манзилга етказиб бериш** учун конкурс эълон қилади. Ушбу маҳсулот Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус шаҳрига ва шимолий ҳудудларда жойлашган 9 та туманга етказиб берилиши керак.

Сотиб олинадиган гуруч микдори – 125 тонна.

Транспорт харажатлари – маҳсулот нархи варақасида эътиборга олиниши ва алоҳида сатр билан кўрсатилиши керак.

Конкурсда қатнашишни хоҳловчи компаниялар, корхоналар, ташкилотлар, фирмалар ўз таклифларини БМТнинг Ўзбекистондаги Доимий вакили номига БМТнинг Тараққиёт Дастури талаблари асосида белгиланган ҳужжатлар тўпламини, муҳрланган ҳолда қуйидаги манзилга тақдим этишлари мумкин. (700029, Тошкент шаҳри, Тарас Шевченко кўчаси, 4-уй.)

Таклифларни қабул қилишнинг сўнгги муддати — ушбу эълон чоп этилган кундан бошлаб уч ҳафта.

Талаб этиладиган керакли ҳужжатлар тўпламини БМТ Доимий Ваколатхонасининг қабулхонасидан олишингиз мумкин. (Юқорида кўрсатиб ўтилган манзилда).

Қўшимча маълумотларни Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги биноси, 11-қават, 4-хонасида жойлашган, лойиҳанинг маҳаллий маслаҳатчиси Улуғзод Умаровдан (тел.132-63-46) ёки Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Расберген Камоловдан (тел.8-361-22-59-67) олишингиз мумкин. Манзил: Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши эски биноси, 1-қават, 40-хона.

Эслатма: ***Маҳсулот сотиб олишни тезлаштириш ҳамда вақт тиғизлигини эътиборга олиб, компания ёки фирма субъекти ташкил этилаётган савдонинг бир тури бўйича қатнашиши мумкин.***

5454-2/496

Reference No: DSSP/01/004/Food and hygiene items

INVITATION TO BID (LOT #3)

Council of Ministers of the Republic of Karakalpakstan and United Nations Development Programme in Uzbekistan (Development Support Services Programme – UZB/01/004), would like to invite government and private companies to send their bids **for purchasing and delivering of vegetable oil, sugar and laundry soap**. Mentioned above stuffs should be delivered to nine northern districts of the Republic of Karakalpakstan and Nukus city.

Planned quantities:

Vegetable oil - 25 tons
Sugar - 25 tons
Laundry Soap - 25.000 pieces

Transportation cost should be included into proposed quotation as a separate item.

Interested companies should submit their bids in the standard UNDP format, in sealed envelopes, addressed tothe Resident Representative, UNDP, 4 Taras ShevchenkoStreet, Tashkent 700029, Uzbekistan.

The deadline for bid submission is three weeks from ITB publication.

The package of the standard UNDP bidding forms can be obtained at the Receptionist Desk of the UNDP Office in Uzbekistan (see address above).

Additional information can be received from Mr. Ulugzod Umarov, National Consultant, room # 4, floor 11th, Ministryof Macroeconomics and Statistics, 45-a, Uzbekistanskaya avenue, 700003, Tashkent, phone #: 132 63 46, or from Mr. Rasbergen Kamalov at Council of Ministers of the Republic of Karakalpakstan, room # 40, 1st floor, Government House, Nukus, Karakalpakstan, phone # 8-361-222-59-67

Note: ***Due to time limit and acceleration of procurement process one company could participate only in one bidding package.***

КОНКУРСДА ҚАТНАШИШ УЧУН ТАКЛИФНОМА (Лот №3)

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши БМТнинг Тараққиёт Дастури Ўзбекистондаги Ваколатхонаси билан биргаликда (Ҳамкорлик хизматини ривожлантириш Дастури УЗБ/01/004) **ўсимлик ёғи, шакар ва кир ювиш совуни сотиб олиш ва уни манзилга етказиб бериш** учун конкурс эълон қилади. Ушбу маҳсулот Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус шаҳрига ва шимолий ҳудудларда жойлашган 9 та туманга етказиб берилиши керак.

Сотиб олинадиган маҳсулотлар микдори қуйидагича:

Ўсимлик ёғи — 25 тонна
Шакар — 25 тонна
Кир ювиш совуни — 25 минг дона.

Транспорт харажатлари маҳсулот нархи варақасида эътиборга олиниши ва алоҳида сатр билан кўрсатилиши керак.

Конкурсда катнашишни хоҳловчи компаниялар, корхоналар, ташкилотлар, фирмалар ўз таклифларини БМТнинг Ўзбекистондаги Доимий вакили номига БМТнинг Тараққиёт Дастури талаблари асосида белгиланган ҳужжатлар тўпламини, муҳрланган ҳолда қуйидаги манзилга тақдим этишлари мумкин. (700029, Тошкент шаҳри, Тарас Шевченко кўчаси, 4-уй.)

Таклифларни қабул қилишнинг сўнгги муддати — ушбу эълон чоп этилган кундан бошлаб уч ҳафта.

Талаб этиладиган керакли ҳужжатлар тўпламини БМТ Доимий ваколатхонасининг қабулхонасидан олишингиз мумкин. (Юқорида кўрсатиб ўтилган манзилда).

Қўшимча маълумотларни Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги биноси, 11-қават, 4-хонасида жойлашган, лойиҳанинг маҳаллий маслаҳатчиси Улуғзод Умаровдан (тел.132-63-46) ёки Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Расберген Камоловдан (тел.8-361-22-59-67) олишингиз мумкин. Манзил: Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши эски биноси, 1-қават, 40-хона.

Эслатма: ***Маҳсулот сотиб олишни тезлаштириш ҳамда вақт тиғизлигини эътиборга олиб, компания ёки фирма субъекти ташкил этилаётган савдонинг бир тури бўйича қатнашиши мумкин.***

5454-3/496

Газетхон илҳоми

Баҳор

Қуёш улкан шамдир бу кун
Лола қизил жомдир бу кун,
Ер узра байрамдир бу кун,
Баҳор келди, баҳор.

Ёмғирлардан гуллар шодон,
Булбул ишқдан қилар фиғон,
Жилғалар шивирлар бийрон:
Баҳор келди, баҳор.

Масъумгина бойчечаклар,
Булутга айтар эртаклар,
Мажнунтоллар соч турмаклар,
Баҳор келди, баҳор.

Тоғу тошнинг титроқлари —
Соҳибжамол ирмоқлари.
Қучар яшил япроқларни,
Баҳор келди, баҳор.

Укам хотираси

Юрагимнинг ярми кўмиб қўйилган,
Хивадаги шифохона остонасига.
Гумбазлар ёнида оқ чойшабда ётар,
Қуриган боғ ва нураган хотира.
Бу ерда мангуга қолиб кетгандир,
Муштипар онамнинг муҳаббати.
Борса келмас салтанатидадир
Отагинамнинг ярим давлати.

* * *

Кузнинг адоғида узилар япроқ,
Дарахтлар қўл чўзиб туради йиғлаб.
Салқин ҳаволарда мудрайди тупроқ,
Боғларда ёнади хазон гувиллаб,
Фасл сўнгги қадамин музга босади.
Сен кетсанг дўзахдир бу нурли дунё,
Бир умр армонга ботади юрак.
Гулдан ҳусн қочар, оламдан зиё,
Менга ярашмагай сенсиз яшамоқ.
Шунда сўнгги қадамим ўтга босаман!

Баҳодир ХУДОЙБЕРГАН.

The Swiss Co-operation Office under the Embassy of Switzerland in Tashkent has a challenging opening for an

Administrator/Logistics Officer

Main tasks and duties:

- General office administration (control of the office use, municipal payments, vehicle control etc)
- Provide logistic support to Swiss Co-operation activities in Uzbekistan
- Receive and channel messages to/from the Swiss administration, partners and local institutions
- Cargo/mail administration (receive, channel, customs)
- Elaborate and up-date office inventory list
- Tasks upon the demand by the senior office staff

The ideal candidate will have:

- 4 years working experience, preferably with an international organisation/company
- Management/economical or related background
- Good communication skills
- Good knowledge of the national administration structure and the international development community
- Good command of English/Uzbek/Russian
- Ability to work in dynamic small team and flexibility to adapt to a changing working environment; ability to work under stress
- Good knowledge/user skills of M-Office (Word/Excel/Outlook)

Applications, with a full CV in English should be sent to the Embassy of Switzerland in Tashkent, attention to the Senior Program Officer. **No requests by phone/fax/ e-mail would be answered**. Short-listed candidates would be contacted by the Swiss Embassy in Tashkent.

Receptionist/Secretary

Main duties and tasks:

- Welcome visitors
- Receive, make and channel telephone calls
- Handle fax, e-mail and other messages (incoming and outgoing)
- Support translations in/from English/Uzbek/Russian
- Arrange appointments
- Maintain the filing system

The ideal candidate will have:

- 2 years working experience, preferably with an international organisation/company
- Good command of English/Uzbek/Russian
- Ability to work under stress
- Ability to work in a team and flexibility to a changing working environment
- Good knowledge/user skills of M-Office (Word/Excel/Outlook)

Applications, with a full CV in English should be sent to the Embassy of Switzerland in Tashkent, attention to the Senior Program Officer. **No requests by phone/fax/e-mail would be answered**. Short-listed candidates would be contacted by the Swiss Embassy in Tashkent.

Accountant (part time 20%)

Main tasks and duties:

Handle the accounts of the Swiss Co-operation Office and a number of projects implemented under its responsibility

Prepare monthly, quarterly and annual accountancy

Maintain the office inventory

Handle relations with the office's banks

The ideal candidate will have:

- 5 years working experience, preferably with an international organisation/company
- Higher accounting certificate/degree
- Dedication to work with Swiss Administration
- Good command of English/Russian/Uzbek
- Good command/experience in accounting software, knowledge/user skills of M-Office (Word/Excel/Outlook)

Applications, with a full CV in English should be sent to the Embassy of Switzerland in Tashkent, attention to the Senior Program Officer. **No requests by phone/fax/e-mail would be answered.** Short-listed candidates would be contacted by the Swiss Embassy in Tashkent.

The deadline for application to be received is 26 March 2002.
No applications will be considered after the deadline.

Address: The Embassy of Switzerland
Usman Nosir j 700070 Tashkent

5449/490

Фидойилар тақдирланди

Ўзбек Давлат Миллий академик театрида республика мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти тизимида спортнинг техника ва амалий турлари бўйича 2001 йилда ўтказилган мусобақалар якуни бўйича юқори натижаларга эришган спортчилар, мураббийлар, ҳакамлар, фаоллар ҳамда ушбу спорт турлари тарғиботига катта ҳисса қўшган оммавий ахборот воситалари ходимларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

— Бугунги маросимда мен фаолларимизга, мураббий ва ҳакамларимизга чуқур миннатдорчилик изҳор қилмоқчиман, — деди тантанани очар экан «Ватанпарвар» ташкилоти раиси А.Абдуқаҳҳоров. — Ёшларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, уларнинг ижтимоий- сиёсий, маънавий-ахлоқий тафаккурини юксалтиришда сизлар алоҳида фаоллик кўрсатмоқдасиз.

Мусиқа садолари остида ғолибларга махсус диплом, қимматбаҳо совға ва гуллар тақдим этилди.

Сўнгра республикамизда спортнинг автокросс, мотоспорт, авиамодель, ўқ отиш, триатлон ва ёзги биатлон турлари бўйича 10 нафар ғолибини тақдирлаш бошланди.

Ёнимизда ўтирган онахоннинг ҳаяжонланаётгани сезилиб турарди. У автокросс бўйича республика чемпиони бўлган ўғлининг чиқишини кутаётган экан. Юз-кўзларида ўт чақнаб турган Ўткир Худойбердиев саҳнага таклиф этилганда онанинг қувончини кўрсангиз эди.

— Ҳозир ёшларимизнинг кўпчилигида билимга чанқоқлик, спортга қизиқиш, умуман тиришқоқлик бор, — дейди маросимдан сўнг совриндор Ёқуб Сайфиев. — Яна бир қувончли томони, бизга ўхшаган мураббий, устозларнинг меҳнати ҳам ҳозирги кунда қадрланаяпти. Бугунги диплом менга қўшимча куч- қувват бағишлади.

Ёқуб ота шундай дея мамнун жилмайди. Шу пайт қўлларида даста- даста гуллар билан шогирдлар кириб келишди. Отахон гуллар оғушида қолди.

Салим ДОНИЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ОЧИҚ ЖАМИЯТ ИНСТИТУТИ — КЎМАК ЖАМҒАРМАСИ

2002 йилги ЗАЛЬЦБУРГ ТИББИЁТ СЕМИНАРЛАРИДА иштирок этиш учун танлов эълон қилади.

Семинарлар Австриянинг Зальцбург шаҳрида қуйидаги соҳалар бўйича ўтказилади:

Педиатрияда шошилинч ёрдам	*14 дан 20 июлгача*
Педиатрияда гастроэнтерология	*14 дан 20 июлгача*
Паллиатив ёрдам	*25 дан 31 августгача*
Отоларингология	*25 дан 31 августгача*
Визуал ташхислаш	*27 октябрдан 2 ноябргача*
Акушерлик ва гинекология	*27 октябрдан 2 ноябргача*
Онкология	*15 дан 21 декабргача*
Урология	*15 дан 21 декабргача*

Танлов ғолиблари Австрия-Америка жамияти томонидан ўтказиладиган лекциялар ҳамда клиник таҳлилларда иштирок этадилар.

Семинарда иштирок этиш учун номзодларнинг ёши 30 дан 45 гача бўлиб, инглиз тилини билиши, шунингдек, Зальцбургда олган билимларини ўз ҳамкасбларига етказиб бериш иштиёқига эга бўлиши лозим.

Зальцбург семинарларида иштирок этиш билан боғлиқ бўлган барча харажатлар Ўзбекистон Очиқ жамият институти — Кўмак жамғармаси (ЎОЖИКЖ) томонидан қопланади.

Тўлиқроқ маълумот ҳамда махсус шаклдаги аризани олиш учун Ўзбекистон Очиқ жамият институти — Кўмак жамғармасига мурожаат қилишингиз мумкин. Ариза шаклининг электрон кўринишини олиш учун электрон почта орқали қуйидаги манзилга мурожаат қилиш мумкин: alexander@osi.uz.

Аризаларни топширишнинг сўнгги муддати — 4 апрель 2002 йил.

Инглиз тили бўйича тестлар 2002 йил 5 апрель соат 10.00дан Очиқ жамият институти — Кўмак жамғармаси офисида, қуйидаги манзилда ўтказилади:

700031, Тошкент ш., Зарбоғ кўчаси, 31
(мўлжал—«Россия» меҳмонхонаси орқасида).
Маълумот учун телефонлар: (371)152 39 15, 152 39 33 ,152 36 98; факс: 120 68 54.

5459/345

Футбол

Чемпион нима дейди?

Футбол ишқибозлари орзиқиб кутган дамлар — футбол бўйича Ўзбекистон Миллий чемпионати бугун бошланади. Навбатдаги мавсум арафасида мамлакатимизнинг энг номдор жамоаси — беш марта чемпионлик шоҳсупасига кўтарилган «Нефтчи» — Ҳамдўстлик мамлакатлари чемпионлари кубоги баҳсида ўта суст, паст савияда ўйин кўрсатганлиги барчага аён. Шу боис «Нефтчи» жамоаси бош мураббийси Ю.Саркисянга берган илк саволимиз айни шу хусусда бўлди.

— Жамоамиз мазкур турнирда бундан олти йил аввал — 1996 йилда қатнашган эди. Ўтган йиллар мобайнида Ҳамдўстлик мамлакатлари футболи Европа футболига яқинлашиб бораётганлигининг яққол гувоҳи бўлдик. Бизнинг ўйин услубимиз, чемпионатимиз савияси кўп жиҳатдан Осиё мамлакатларидаги мусобақаларга ўхшаб кетади. Осиё футболи билан Европа футболи ўртасида эса ер билан осмонча фарқ бор.

Қатор жамоалар мазкур турнирга катта тайёргарлик билан келишди. Бизчи? Ўтган йилги мавсум чўзилиб кетгани боис, жамоамиз бор йўғи икки ҳафта дам олиб, Қиргулида наридан-бери «чигал» ёзди машқларини ўтказиб Москвага жўнаб кетдик.

Ҳамдўстлик давлатларида футбол тез тараққий этиб бораяпти. Биргина мисол. Арманистон чемпиони «Пюник» таркибида майдонга 6 нафар африкалик, 2 нафар сербиялик, 1 нафар россиялик, бор-йўғи икки нафар арманистонлик ўйинчи майдонга тушди. Айрим мамлакатлар чемпионлари ўрнига мамлакат терма жамоасини ҳам юборишди. Тожикистон чемпиони таркибида ўзбекистонлик ишқибозларга яхши таниш Бозоров, Муҳаммадиев, Мўминов, Шойимардонов сингари футболчилар ҳам иштирок этди. Барибир турнир биз учун катта тажриба ва маҳорат мактаби бўлди. Ахир, 10 йилдан бери Европа майдонларида тўп сураётган жамоалар билан бирга тўп суришнинг ўзи бўлмайди.

— Жамоа таркибидаги ўзгаришлар ҳам ўйин савиясига таъсир кўрсатган бўлса керак?

— Албатта, турнир бошланиши арафасида жамоани марказий ҳимоячи Валентин Поддубний, ярим ҳимоячи Владимир Родкевич, дарвозабон Владимир Филлиповлар тарк этишганди. Абдусамад Дўрмонов мураббийлар сафига ўтди. Бунинг устига жароҳат олган ва бетоблиги туфайли тўрт ўйинчи мусобақаларда иштирок эта олмади.

Биз ўзимизнинг анъаналаримизга содиқ қолган ҳолда жамоани асосан вилоятда ўсиб камолга етаётган ёш, умидли футболчилар ҳисобига тўлдирдик.

— Бу йил «Нефтчи» билан бирга қайси жамоалар чемпионлик учун кураш олиб бориши мумкин?

— Албатта, мамлакат олимпия ва миллий терма жамоасининг ўзаги деб эътироф этилаётган «Пахтакор», Осиё чемпионлари кубоги баҳсида муваффақиятли иштирок этаётган «Насаф», «Навбаҳор» жамоаларининг имкониятлари катта деб ҳисоблайман. Улар сафига «Қизилқум» жамоасини ҳам қўшиш мумкин.

Суҳбатдош:
С. НАБИЖОНОВ.

САВОЛ БИЗДАН...

1953 йилда ёзилган «Ҳаёт булоқлари» романининг муаллифи ким?

14 март сонида берилган саволнинг жавоби:

Акупунтура.

Бу ҳақда Тошкентдан Сардорбек Жўраев ҳамда Намангандан Музаффар Ҳайдаров хабар беришди.

136-35-60

Тошкент вилояти Янгийўл туманидаги 40-мактабнинг йўқолган думалоқ муҳри бекор қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДСҚ ТОШКЕНТ СОЛИҚ КОЛЛЕЖИ

2002/2003 ўқув йилига ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Коллежда ўқиш кундузги шаклда ўтади.

Тошкент солиқ коллежи — ҳарбийлаштирилган ўрта махсус, касб-ҳунар ўқув муассасаси. Давлат солиқ хизмати органлари учун кадрлар тайёрлайди.

Коллежда ўқиш муддати уч йил. Учинчи ўқув йилида туман, шаҳар давлат солиқ инспекцияларида (турар жойларига бириктирилган ҳолда) курсантлар амалиёт синовларини ўтайдилар.

Коллеждаги ўқиш муддати солиқ идораларидаги махсус иш стажига киритилади ва ҳарбий хизмат ўтмаганларга Қуролли кучлар сафида ҳарбий хизмат ўташ муҳлати деб ҳисобланади.

Ўқиш жараёнида курсантлар давлат қарамоғида бўладилар. Уларга формали кийим-бош, стипендия (пул таъминоти) берилади. Овқатланиш, ётоқхона ҳам давлат ҳисобидан таъминланади.

Коллеж битирувчиларига давлат андозасидаги диплом берилади.
Коллежга Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига эга бўлган 17 ёшдан 21 ёшгача, умумий ўрта таълимга эга бўлган, касб танловидан ўтган йигитлар (асосан) қабул қилинадилар.
Коллежда ўқиш хоҳишига эга бўлган шахслар манзилгоҳи жойлашган туман, шаҳар солиқ инспекциясига ариза билан мурожаат қилишлари мумкин. Аризалар 15 мартдан 1 майга қадар давлат солиқ инспекцияларида қабул қилинади.

Аризада таълим оладиган тил (ўзбек, рус) кўрсатилиши лозимдир.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

- *умумий ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат (11 синфда таҳсил олаётганлар эса маълумотнома топшириб, аттестат олгандан сўнг аслини олиб келадилар);*
- *саломатлиги тўғрисидаги тиббий маълумотнома;*
- *6 дона 3х4 ўлчамдаги фотосурат (бош кийимсиз).*

Ҳарбий-тиббий комиссиядан ва касб танловидан ўтган абитуриентлар тест синови ўташга тавсия қилинадилар.
Тест синови белгиланган тартибда математика, она тили ва адабиёт (рус тили ва адабиёт) фанлари бўйича умумий тарзда ўтказилади.

Ҳужжатларни расмийлаштириш билан боғлиқ маълумотларни жойлардаги солиқ инспекциялари кадрлар бўлимларида ва Тошкент солиқ коллежи орқали олиш мумкин.
Маълумотлар учун телефонлар: 75-87-77, 75-63-64.

5413/410

«Ўздонмаҳсулот» давлат акциядорлик корпорацияси ижро девони жамоаси корпорация бошқаруви раисининг ўринбосари П.Ш.Алиёровга падари бузруквори
ШАРИП отанинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Кафолат» давлат-акциядорлик суғурта компанияси дирекцияси компаниянинг Навоий вилояти филиали директори Ахмет Сактагановга акаси
Шахи САКТАГАНОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Абдулла Қодирий номидаги Тошкент Давлат маданият институти жамоаси институт ходимлар бўлими бошлиғи, тарих фанлари номзоди, доцент Малоҳат Раҳимовага қизи
НИГОРАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика акциядорлик тижорат банки «Ғаллабанк» раҳбарияти ва меҳнат жамоаси банк кенгаши раисининг ўринбосари Пиримқул Алиёровга падари бузруквори
ШАРИП отанинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади ва оила аъзоларига ҳамдардлик билдиради.

«Ўздавэнергоназорат» агентлиги Тошкент шаҳар бўлими етакчи муҳандиси
Эргаш ИДРИСХЎЖАЕВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Савдо ва тижоратга кўмаклашувчи «Савдогар» акциядорлик тижорат банки бошқаруви ва жамоаси банкнинг Андижон вилоят бўлими бошлиғи Ҳамидулло Собировга укаси
Қобилжон ЗИЯЕВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 136-29-89;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 294. 38254 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшид ТОҒАЕВ ва Зокир БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[т] -Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — Қ. Эшматов.
Навбатчи — Ҳ. Каримов.
Мусаҳҳиҳ — О. Абдуазимов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 *топширилди: 23.00* 1 2 3 4 5 6